

इति आत्मिका इति अनात्मिका इति शान्ता इति चाऽशान्ता इति
विविक्ता इति चाऽविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् धारणीमुखानि नित्यानीति अनित्यानीति सुखा-
नीति दुःखानीति आत्मिकानीति अनात्मिकानीति शान्तानीति
अशान्तानीति विविक्तानीति अविविक्तानीति चरति निमित्ते
चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् दशतथागतबलानि नित्यानीति अनित्यानीति
सुखानीति दुःखानीति आत्मिकानीति अनात्मिकानीति शान्ता-
नीति अशान्तानीति विविक्तानीति अविविक्तानीति चरति
निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् वैशारद्यानि नित्यानीति अनित्यानीति सुखानीति
दुःखानीति आत्मिकानीति अनात्मिकानीति शान्तानीति अशान्ता-
नीति विविक्तानीति अविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् प्रतिषम्बिदो नित्या इति अनित्या इति सुखा
इति दुःखा इति आत्मिका इति अनात्मिका इति शान्ता इति
अशान्ता इति विविक्ता इति अविविक्ता इति चरति निमित्ते
चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-

मितायां चरन् महाकरुणानित्या इति अनित्या इति सुखा इति
दुःखा इति आत्मिका इति अनात्मिका इति शान्ता इति अशान्ता
इति विविक्ता इति अविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् चष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः नित्या इति अनित्या इति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् चष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः सुखा
इति दुःखा इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् चष्टादशा-
वेणिकबुद्धधर्माः आत्मिका इति अनात्मिका इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् चष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः शान्ता इति अशान्ता
इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वो-
ऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् चष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः
विविक्ता इति अविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् एवं भवत्यहं प्रज्ञापारमितायां चरामीत्युपलभे
चरत्यथ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यैवं भवति । य एवं चरति स प्रज्ञापारमितायां
चरति । स प्रज्ञापारमितायां भावयतीति निमित्त एवं चरतीदं
न बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वोपाय कौशलं वेदितव्यं ।

आयुश्चकारदतौपुत्र आयुश्चान्तं सुभूतिमेतदवोचत् । कथमायु-

अन् सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्थानुपाय कौशलं वेदितव्यं ।
सुभूतिराह । तथा ह्यायुष्मच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमधितिष्ठति । संजानाति । अधिसुच्यते ।
स रूपमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो रूपस्थाऽभिसंस्कारे
चरति । स न परिसुच्यते जातिजराभ्रमरणशोकव्याधिपरिदेवदुःख-
दौर्भनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।
स चेद्धोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् वेदनामधि-
तिष्ठति संजानात्यधिसुच्यते । स वेदनामधितिष्ठन् संजानन् अधि-
सुच्यमानो वेदनाया अभिसंस्कारे चरति । न परिसुच्यते जाति-
जराव्याधिभ्रमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्भनस्योपायासेभ्यो, न परि-
सुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन् संज्ञामधितिष्ठति संजानात्यधिसुच्यते ।
स संज्ञामधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानः संज्ञाया अभिसंस्कारे
चरति । न परिसुच्यते जातिजराव्याधिभ्रमरणशोकपरिदेवदुःख-
दौर्भनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स
चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कारानधितिष्ठति
संजानात्यधिसुच्यते । स संस्कारानधितिष्ठन् संजानन् अधिसुच्यमानः
संस्काराणामभिसंस्कारे चरति । न परिसुच्यते जातिजराव्याधि-
भ्रमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्भनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो
दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् स विज्ञानमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स विज्ञान-
मधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो विज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति । न

परिसुच्यते जातिजराव्याधिभ्रमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्भनस्योपाया-
सेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्श्चक्षुरधि-
तिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स चक्षुरधितिष्ठन् संजानन्नधि-
सुच्यमानश्चक्षुषोऽभिसंस्कारे चरति । न परिसुच्यते जातिजरा-
व्याधिभ्रमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्भनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते
महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् श्रोत्रमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स
श्रोत्रमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानः श्रोत्रस्याभिसंस्कारे चरति ।
स न परिसुच्यते जातिजराव्याधिभ्रमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्भ-
नस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स
चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणमधितिष्ठति ।
घ्राणमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो घ्राणस्याभिसंस्कारे चरति ।
स न परिसुच्यते जातिजराव्याधिभ्रमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्भ-
नस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स
चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् जिह्वामधितिष्ठति ।
संजानात्यधिसुच्यते । स जिह्वामधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो
जिह्वाया अभिसंस्कारे चरति । स न परिसुच्यते जातिजरा-
व्याधिभ्रमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्भनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते
महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरन् कायमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स काय-
मधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानः कायस्याभिसंस्कारे चरति ।

स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् मनोऽधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स मनोऽधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो मनोऽभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधि-मरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स रूपमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो रूपस्याऽभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरण-शोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखा-दिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दमधितिष्ठति । संजानाति अधिसुच्यते । स शब्दमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानः शब्दस्याभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-मुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् गन्धमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स गन्धमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो गन्धस्याभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मन-स्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् रसमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स रसमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो

रसस्याभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जाति-जराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-मुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स स्पर्शमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानः स्पर्शस्याऽभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मन-स्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्मानधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स धर्मानधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानो-धर्मानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधि-मरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्श्चतुर्विज्ञान-मधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स चतुर्विज्ञानमधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानश्चतुर्विज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति । स न परि-मुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

*श्रोत्रविज्ञानं घ्राणविज्ञानं जिह्वाविज्ञानं कायविज्ञानं मनो-

* इतः परं प्रत्येक श्रोत्रविज्ञानादिपदार्थमुद्दिश्य स चेद्बोधिसत्त्व इत्यादि वाक्यभाग आदर्शपुस्तके न लिखितो दृश्यते पूर्वलिखित-क्रमादेतेष्वपि तल्लेख उचितः । मया तु आदर्शानुरूपमेव लिखित-मिति ।

विज्ञानमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स एतानधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानः एतेषामभिसंस्कारे चरति । स न परिसुच्यते जाति जराव्याधिमरणशोकपरिदेव दुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् चक्षुः-संस्पर्शजां वेदनामधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स चक्षुःसंस्पर्शजां वेदनामधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानश्चक्षुःसंस्पर्शजायाः वेदनायां अभिसंस्कारे चरति । स न परिसुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् श्रोत्रसंस्पर्शजां वेदनां घ्राणसंस्पर्शजां वेदनां जिह्वासंस्पर्शजां वेदनां कायसंस्पर्शजां वेदनां मनःसंस्पर्शजां वेदनामधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स एतान्नधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमान एतासामभिसंस्कारे चरति । स न परिसुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् अविद्यायां अभिसंस्कारे चरति । सोऽविद्यामधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानोऽविद्यायां अभिसंस्कारे चरति । न स परिसुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कारं

नामरूपं षडायतनं स्पर्शं वेदनां दृष्ट्यां उपदानं भवं जातिं जरा-मरणमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स एतान्यधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमान एतेषामभिसंस्कारे चरति । स न परिसुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् दानपारमितां शीलपारमितां चान्तिपारमितां बौद्ध्यापारमितां ध्यानपारमितां प्रज्ञापारमितामधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स ताऽधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानस्तासामभिसंस्कारे चरति । स न परिसुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् अथात्मशून्यतामधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते सोऽधितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानोऽथात्मशून्यतायां अभिसंस्कारे चरति । स न परिसुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिसुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् वहिद्वांशून्यतामथात्मवहिद्वांशून्यतां शून्यताशून्यतां महाशून्यतां परमार्थशून्यतां संस्कृतशून्यतामसंस्कृतशून्यतां अत्यन्तशून्यतां अनवरागशून्यतां अनवकारशून्यतां प्रकृतिशून्यतां सर्वधर्मशून्यतां स्वल्पणशून्यतां अनुपलम्भशून्यतां अभावशून्यतां स्वभावशून्यतां अभावस्वभावशून्यतामधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । सोऽधितिष्ठन् संजानन्नधि-

दौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।
 स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्श्चत्वारिवैश्रा-
 रद्यान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स वैश्रायान्यधितिष्ठन्
 संजानन्नधिमुच्यमानो वैश्रायानामभिसंस्कारे चरति । स न परि-
 मुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो,
 न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्श्चतस्रः प्रति-
 सन्विदोऽधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स प्रतिसन्विदोऽधि-
 तिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः प्रतिसन्विदामभिसंस्कारे चरति ।
 स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्यो-
 पायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नष्टादशा-
 वेणिकान् बुद्धधर्मानधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । सोऽधितिष्ठन्
 संजानन्नधिमुच्यमानोऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्मानामभिसंस्कारे चरति ।
 स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्यो-
 पायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेत् खलु पुनरायुञ्जकारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽभ्यः
 श्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं साक्षात् कर्तुं कः पुनर्वाद्दोऽनुत्तरां
 सम्यक् सम्वोधिमभिसम्भोत्स्यते इति नेदं स्थानं विद्यते । एवं खलु
 युञ्जकारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननु-
 पायकुशलो वेदितव्यः । श्रावद्वतीपुत्र आह । कथमायुञ्जन् सुभ्रूते
 बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपायकुशलो वेदितव्यः ।

सुभ्रूतिराह । यदायुञ्जकारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञा-
 पारमितायां चरन्ननु रूपे चरति । न रूपस्य निमित्ते चरति ।
 न रूपं नित्यमिति चरति । न रूपमनित्यमिति चरति । न रूपं
 सुखमिति चरति । न रूपं दुःखमिति चरति । न रूपमात्मेति
 चरति । न रूपमनात्मेति चरति । न रूपं ग्रान्तमिति चरति ।
 न रूपमग्रान्तमिति चरति । न रूपं शून्यमिति चरति । न रूप-
 मशून्यमिति चरति । न रूपं निमित्तमिति चरति । न रूप-
 मनिमित्तमिति चरति । न रूपं प्रणिहितमिति चरति । न रूप-
 मप्रणिहितमिति चरति । न रूपं विविक्तमिति चरति । न रूप-
 मविविक्तमिति चरति ।

स वेदनायां चरति । न वेदनायानिमित्ते चरति । न वेदना
 नित्येति चरति । न वेदनाऽनित्येति चरति । न वेदना सुखेति
 चरति । न वेदना दुःखेति चरति । न वेदना आत्मेति चरति ।
 न वेदनाऽनात्मेति चरति । न वेदना ग्रान्तेति चरति । न वेदना
 अग्रान्तेति चरति । न वेदना शून्येति चरति । न वेदनाऽशून्येति
 चरति । न वेदना निमित्तेति चरति । न वेदनाऽनिमित्तेति
 चरति । न वेदना प्रणिहितेति चरति । न वेदनाऽप्रणिहितेति
 चरति । न वेदना विविक्तेति चरति । न वेदनाऽविविक्तेति
 चरति ।

न संज्ञायां चरति । न संज्ञाया निमित्ते चरति । न संज्ञा
 नित्येति चरति । न संज्ञाऽनित्येति चरति । न संज्ञा सुखेति
 चरति । न संज्ञा दुःखेति चरति । न संज्ञा आत्मेति चरति ।

न संज्ञा ऽनात्ममिति चरति । न संज्ञा शान्तेति चरति । न संज्ञा
 ऽशान्तेति चरति । न संज्ञा शून्येति चरति । न संज्ञा ऽशून्येति
 चरति । न संज्ञा निमित्तेति चरति । न संज्ञा अनिमित्तेति
 चरति । न संज्ञा प्रणिहितेति चरति । न संज्ञा ऽप्रणिहितेति
 चरति । न संज्ञा विविक्तेति चरति । न संज्ञा ऽविविक्तेति चरति ।
 न संस्कारेषु चरति । न संस्काराणां निमित्ते चरति । न
 संस्कारा नित्या इति चरति । न संस्कारा अनित्या इति चरति ।
 न संस्कारा सुखा इति चरति । न संस्कारा दुःखा इति चरति ।
 न संस्कारा आत्मान इति चरति । न संस्कारा अनात्मान इति
 चरति । न संस्कारा शान्ता इति चरति । न संस्कारा अशान्ता
 इति चरति । न संस्कारा शून्या इति चरति । न संस्कारा
 अशून्या इति चरति । न संस्कारा निमित्ता इति चरति । न
 संस्कारा अनिमित्ता इति चरति । न संस्कारा प्रणिहिता इति
 चरति । न संस्कारा अप्रणिहिता इति चरति । न संस्कारा
 विविक्ता इति चरति । न संस्कारा अविविक्ता इति चरति ।
 न विज्ञाने चरति । न विज्ञानस्य निमित्ते चरति । न
 विज्ञानं नित्यमिति चरति । न विज्ञानमनित्यमिति चरति ।
 न विज्ञानं सुखमिति चरति । न विज्ञानं दुःखमिति चरति ।
 न विज्ञानमात्मेति चरति । न विज्ञानमनात्मेति चरति । न
 विज्ञानं शान्तमिति चरति । न विज्ञानमशान्तमिति चरति ।
 न विज्ञानं शून्यमिति चरति । न विज्ञानमशून्यमिति चरति ।
 न विज्ञानं निमित्तमिति चरति । न विज्ञानमनिमित्तमिति

चरति । न विज्ञानं प्रणिहितमिति चरति । न विज्ञानमप्रणि-
 हितमिति चरति । न विज्ञानं विविक्तमिति चरति । न विज्ञान-
 मविविक्तमिति चरति ।

न चक्षुषि चरति । न चक्षुषो निमित्ते चरति । न चक्षुर्नित्य-
 मिति चरति । न चक्षुरनित्यमिति चरति । न चक्षुः सुखमिति
 चरति । न चक्षुर्दुःखमिति चरति । न चक्षुरात्मेति चरति । न
 चक्षुरनात्मेति चरति । न चक्षुः शान्तमिति चरति । न चक्षु-
 रशान्तमिति चरति । न चक्षुः शून्यमिति चरति । न चक्षुरशून्य-
 मिति चरति । न चक्षुर्निमित्तमिति चरति । न चक्षुरनिमित्त-
 मिति चरति । न चक्षुः प्रणिहितमिति चरति । न चक्षुरप्रणि-
 हितमिति चरति । न चक्षुर्विविक्तमिति चरति । न चक्षुर-
 विविक्तमिति चरति ।

न ओचे चरति । न ओचस्य निमित्ते चरति । न ओचं
 नित्यमिति चरति । न ओचमनित्यमिति चरति । न ओचं सुख-
 मिति चरति । न ओचं दुःखमिति चरति । न ओचमात्मेति
 चरति । न ओचमनात्मेति चरति । न ओचं शान्तमिति चरति ।
 न ओचमशान्तमिति चरति । न ओचं शून्यमिति चरति । न
 ओचमशून्यमिति चरति । न ओचं निमित्तमिति चरति । न
 ओचमनिमित्तमिति चरति । न ओचं प्रणिहितमिति चरति ।
 न ओचमप्रणिहितमिति चरति । न ओचं विविक्तमिति चरति ।
 न ओचमविविक्तमिति चरति ।

न घ्राणे चरति । न घ्राणस्य निमित्ते चरति । न घ्राणं

नित्यमिति चरति । न घ्राणमनित्यमिति चरति । न घ्राणं सुख-
मिति चरति । न घ्राणं दुःखमिति चरति । न घ्राणमात्मेति
चरति । न घ्राणमनात्मेति चरति । न घ्राणं शान्तमिति चरति ।
न घ्राणमशान्तमिति चरति । न घ्राणं शून्यमिति चरति । न
घ्राणमशून्यमिति चरति । न घ्राणं निमित्तमिति चरति । न
घ्राणमनिमित्तमिति चरति । न घ्राणं प्रणिहितमिति चरति । न
घ्राणमप्रणिहितमिति चरति । न घ्राणं विविक्तमिति चरति । न
घ्राणमविविक्तमिति चरति ।

न जिज्ञासां चरति । न जिज्ञासानिमित्ते चरति । न जिज्ञा
नित्येति चरति । न जिज्ञाऽनित्येति चरति । न जिज्ञा सुखेति
चरति । न जिज्ञा दुःखेति चरति । न जिज्ञा आत्मेति चरति ।
न जिज्ञा अनात्मेति चरति । न जिज्ञा शान्तेति चरति । न
जिज्ञाऽशान्तेति चरति । न जिज्ञा शून्यमिति चरति । न जिज्ञा
ऽशून्यमिति चरति । न जिज्ञा निमित्ते चरति । न जिज्ञाऽनिमित्ते
चरति । न जिज्ञा प्रणिहितेति चरति । न जिज्ञाऽप्रणिहितेति
चरति । न जिज्ञा विविक्तेति चरति । न जिज्ञाऽविविक्तेति
चरति ।

न काये चरति । न कायस्थनिमित्ते चरति । न कायं नित्य-
मिति चरति । न कायमनित्यमिति चरति । न कायं सुखमिति
चरति । न कायं दुःखमिति चरति । न कायमात्मेति चरति ।
न कायमनात्मेति चरति । न कायं शान्तमिति चरति । न काय-
मशान्तमिति चरति । न कायं शून्यमिति चरति । न काय-

Padumawati, Fasc. 1-4 @ 2/	...	Rs. 8	0
Pariṣṭa Parvan, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	...	14
Prākṛta-Paṅgalam, Fasc. 1-7 @ /6/ each	...	...	2
Prithivirāj Bāsa, (Text) Part II, Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	...	1
Ditto (English) Part II, Fasc. 1	...	...	0
Prākṛta-Lakṣaṇam, (Text) Fasc. 1	...	...	1
Parācara Smṛti, (Text) Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	...	7
Parācara, Institutes of (English)	...	...	0
Prabandha-cintāmaṇi (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	...	2
*Sāma Vēda Samhitā, (Text) Vols. I, Fasc. 5-10; II, 1-6; III, 1-7; IV, 1-6; V, 1-8, @ /6/ each Fasc.	...	...	12
Sāpkhya Sūtra Vṛtti, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	...	1
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	...	2
Sraddha Kriya Kaumudi, Fasc. 1-5	...	...	1
Suṣṛta Samhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ /12/	...	...	0
*Taittiriya Samhitā, (Text) Fasc. 14-45 @ /6/ each	...	...	12
Tāṇḍya Brāhmaṇa, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	...	...	7
Trantra Vartika (English) Fasc. 1-2 @ /12/	...	...	1
Tattva Cintāmaṇi, (Text) Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 2-10, Vol. III, Fasc. 1-2, Vol. IV, Fasc. 1, Vol. V, Fasc. 1-5, Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ /6/ each	...	...	14
Tattvarthadhigama Sūtram, Fasc. 1-2	...	...	0
Trikāṇḍa-Maṇḍanam, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/	...	...	1
Upamita-bhava-prapañca-kathā (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	...	2
Uvāsagadasāo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ /12/	...	...	4
Vallala Carita, Fasc. 1	...	...	0
Varāha Purāna, (Text) Fasc. 1-14 @ /6/ each	...	...	5
Varsa Kriya Kaumudi, Fasc. 1-6 @ /6/	...	...	2
*Vāyu Purāna, (Text) Vol. I, Fasc. 2-6; Vol. II, Fasc. 1-7, @ /6/ each	...	...	4
Vidhano Parigata, Fasc. 1-5	...	...	1
Viṣṇu Smṛti, (Text) Fasc. 1-2 @ /6/ each	...	...	0
Vivādaratnākara, (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each	...	...	2
Vṛhannārādīya Purāna, (Text) Fasc. 2-6 @ /6/	...	...	1
Vṛhat Svayambhū Purāna, Fasc. 1-6	...	...	2
<i>Tibetan Series.</i>			
Pag-Sam Thi S'ā, Fasc. 1-4 @ 1/ each	...	...	4
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-5 @ 1/ each	...	...	18
Rtogs brjod dpag hkhri S'ā (Tib. & Sans.) Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5 @ 1/ each	...	...	10
<i>Arabic and Persian Series.</i>			
*Alamgir-nāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-13 @ /6/ each...	...	...	4
Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-3 @ /12/	...	...	2
Āin-i-Akbarī, (Text) Fasc. 1-22 @ 1/ each	...	...	22
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, @ 1/12/ each	...	...	29
Akbarnāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-37 @ 1/ each	...	...	37
Ditto English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ 1/ each	...	...	9
Arabic Bibliography, by Dr. A. Sprenger	...	...	0
Bādshāhnāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	...	...	7
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2	...	...	2
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal. Fasc. 1-3 @ 1/ each	...	...	3
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc. 1-21 @ 1/ each	...	...	21
Farhang-i-Rashīdī, (Text) Fasc. 1-14 @ 1/ each	...	...	14
Fihrist-i-Ṭūsī, or, Ṭūsī's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. 1-4 @ /12/ each	...	...	3
Futūh-ush-Shām of Wāqidi, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	...	3
Ditto of Azādi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	...	1
Haft Asmān, History of the Persian Masnawī, (Text) Fasc. 1	...	...	0
History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	...	4
Iqbāl-nāmah-i-Jahāngiri, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	...	...	1
Iṣābah, with Supplement, (Text) 51 Fasc. @ /12/ each	...	...	38
Maasir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ /6/ each	...	...	13
Maghāzi of Wāqidi, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	...	1

Muntakhabu-t-Tawārikh, (Text) Fasc. 1-15 @ /6 each ...	Rs.	5	10
Muntakhabu-t-Tawārikh, (English) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 8 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ /12/ each ...		12	0
Muntakhabu-l-Lubāb, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each ...		7	2
Mā'āmir-i-'Ālamgiri, (Text), Fasc. 1-6 @ /6/ each ...		3	4
Nukhbātu-l-Fikr, (Text) Fasc. 1 ...		0	6
Nizāmi's Khiradnāmah-i-Iskandari, (Text) Fasc. 1-2 @ /12/ each ...		1	8
Riyāzu-s-Salātin, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each ...		1	14
Ditto Ditto (English) Fasc. 1-5 ...		3	12
Tabaqāt-i-Nāsirī, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each ...		1	14
Ditto (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each ...		10	8
Ditto Index ...		1	0
Tārīkh-i-Firūz Shāhi of Ziyān-d-dīn Barni (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each ...		2	10
Tārīkh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each ...		2	4
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each ...		3	0
Wia'ō Hāmin, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each ...		1	14
Zafarnāmah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ /6/ each ...		6	6
Tuzuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 ...		0	12

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS:

1. ASIATIC RESEARCHES. Vols. XIX and XX @ 10/ each ...	20	0
2. PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ 18/ per No.; and from 1870 to date @ 8/ per No.		
3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (6), 1847 (12), 1848 (12), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7) & 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), @ 1/8 per No. to Members and @ 2/per No. to Non-Members.		
*N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.		
4. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1883 ...	3	0
A sketch of the Turki language as spoken in Eastern Turkistan, by E. B. Shaw (Extra No., J.A.S.B., 1878) ...	4	0
Theobald's Catalogue of Reptiles in the Museum of the Asiatic Society (Extra No., J.A.S.B., 1868) ...	2	0
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J.A.S.B., 1875) ...	4	0
5. Anis-ul-Musharrāhin ...	3	0
6. Catalogue of Fossil Vertebrata ...	3	0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal ...	3	8
8. Ināyah, a Commentary on the Hidāyah, Vols. II and IV, @ 16/ each ...	32	0
9. Jawāmlu-l-'ilm ir-riyāzi, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I	2	0
10. Khizānatu-l-'ilm ...	4	0
11. Mahābhārata, Vols. III and IV, @ 20/ each ...	40	0
12. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I-III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each ...	18	0
13. Sharaya-ool-Islām ...	4	0
14. Tibetan Dictionary, by Csoma de Körös ...	10	0
15. Ditto Grammar ...	8	0
16. Kaṣmīraçabdśmṛta, Parts I and II @ 1/8/ ...	3	0
17. A descriptive catalogue of the paintings, statues, &c., in the rooms of the Asiatic Society of Bengal, by C. R. Wilson ...	1	0
18. Memoir on maps illustrating the Ancient Geography of Kāsmir, by M. A. Stein, Ph.D., Jl. Extra No. 2 of 1899 ...	4	0

Notices of Sanskrit Manuscripts, Fasc. 1-29 @ 1/ each ...	29	0
Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. E. L. Mitra ...	5	0

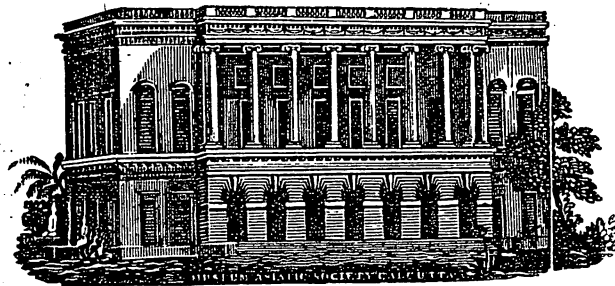
N.B.—All Cheques, Money Orders, &c., must be made payable to the "Treasurer Asiatic Society," only.

Books are supplied by V.-P.P.

14-9-04.

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES, No. 1103.

शतसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता ।
ÇATASĀHASRIKĀ-PRAJNĀ-PĀRAMITĀ

A
THEOLOGICAL AND PHILOSOPHICAL DISCOURSE
OF
BUDDHA WITH HIS DISCIPLES
(IN A HUNDRED-THOUSAND STANZAS).

EDITED BY
PRATĀPACANDRA GHOṢA.

PART I. FAS. 9.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET,
1905.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, Mr. BERNARD QUARITCH,

15, PICCADILLY, LONDON, W., AND Mr. OTTO

HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

*Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.*

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

	Rs.	
Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Advaitahinta Kaustubhe, Fasc. 1-2	0	12
*Agni Purāna, (Text) Fasc. 4-14 @ /6/ each	4	2
Aitarēya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5 and Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-5 @ /6/	7	8
Anu Bhāṣyam, (Text) Fasc. 2-5 @ /6/ each	1	8
Aphorisms of Sāṅdilya, (English) Fasc. 1	0	12
Aṣṭasāhasrikā Prajñāparamitā, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	2	4
Açvavaidyaka, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	14
Avadāna Kalpalatā, (Sāns. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 2-5; Vol. II, Fasc. 1-5 @ 1/ each	9	0
Bāla Bhaṭṭi, Vol. I, Fasc. I	0	6
Bandhayana Srāuta Sūtra, Fasc. 1-2 @ /6/ each	0	12
*Bhāmati, (Text) Fasc. 4-8 @ /6/ each	1	14
Bhāṭṭa Dipikā Vol. I, Fasc. 1-4	1	8
Bṛhaddēvatā (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Bṛhaddharma Purāna, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	2	4
Bodhicaryavatara of Candidevi, Fasc. 1-2	0	12
Catadusani, Fasc. 1	0	6
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each	8	0
Çatapatha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. III, Fasc. 1-4	4	2
Çatasāhasrikā-prajñāparamitā (Text) Part I, Fasc. 1-7 @ /6/ each	2	10
*Çaturvarga Çintāmaṇi (Text) Vols. II, 1-25; III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10 @ /6/ each; Vol IV, Fasc. 1	20	4
Çlokavārtika, (English) Fasc. 1-4	3	0
*Çrauta Sūtra of Āpastamba, (Text) Fasc. 4-17 @ /6/ each	5	4
Ditto Çāṅkhāyana, (Text) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4 @ /6/ each; Vol 4, Fasc. 1	6	0
Çri Bhāṣyam, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	1	2
Dan Kriya Kaumudi, Fasc. 1-2	0	12
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol I, Fasc. 1-6	2	4
Kāla Mādhyama, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Kāla Viveka, Fasc. 1-6	2	4
Kātantra, (Text) Fasc. 1-6 @ /12/ each	4	8
Kāthā Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each	10	8
Kūrma Purāna, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	3	6
Lalita-Vistara, (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	2	4
Madana Pārijāta, (Text) Fasc. 1-11 @ /6/ each	4	2
Mahā-bhāṣya-pradīpōdyōta, (Text) Fasc. 1-9 & Vol. II, Fasc. 1-11 @ /6/ each	7	8
Manutikā Saṅgraha, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	1	2
Mārkaṇḍeya Purāna, (English) Fasc. 1-8 @ /12/ each	6	0
*Mīmāṃsā Darçana, (Text) Fasc. 7-19 @ /6/ each	4	14
Nyāyavārtika, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/	2	4
*Nirukta, (Text) Vol. III, Fasc. 1-6; Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /6/ each	5	4
Nityacarapaddhati Fasc. 1-7 (Text) @ /6/	2	10
Nityacarapradīph Fasc. 1-4	1	8
Nyayabindutikā, (Text)	0	10
Nyāya Kusumājāli Prakāraṇa (Text) Vol. I, Fasc. 1-6 Vol. II, Fasc. 1-8 @ /6/ each	8	6

पञ्चमपरिवर्तः ।

७६६

मशून्यमिति चरति । न कायं निमित्तमिति चरति । न काय-
मनिमित्तमिति चरति । न कायं प्रणिहितमिति चरति । न
कायमप्रणिहितमिति चरति । न कायं विविक्तमिति चरति । न
कायमविविक्तमिति चरति ।

न मनसि चरति । न मनसो निमित्ते चरति । न मनोनित्य-
मिति चरति । न मनोऽनित्यमिति चरति । न मनः सुखमिति
चरति । न मनो दुःखमिति चरति । न मनः आत्मेति चरति ।
न मनोऽनात्मेति चरति । न मनः शान्तमिति चरति । न मनो-
ऽशान्तमिति चरति । न मनः शून्यमिति चरति । न मनोऽशून्य-
मिति चरति । न मनःनिमित्तमिति चरति । न मनोऽनिमित्त-
मिति चरति । न मनः प्रणिहितमिति चरति । न मनोऽप्रणिहित-
मिति चरति । न मनोविविक्तमिति चरति । न मनोऽविविक्त-
मिति चरति ।

न रूपे चरति । न रूपस्य निमित्ते चरति । न रूपं नित्य-
मिति चरति । न रूपमनित्यमिति चरति । न रूपं सुखमिति
चरति । न रूपं दुःखमिति चरति । न रूपमात्मेति चरति ।
न रूपमनात्मेति चरति । न रूपं शान्तमिति चरति । न रूप-
मशान्तमिति चरति । न रूपं शून्यमिति चरति । न रूपमशून्य-
मिति चरति । न रूपं निमित्तमिति चरति । न रूपमनिमित्त-
मिति चरति । न रूपं प्रणिहितमिति चरति । न रूपमप्रणि-
हितमिति चरति । न रूपं विविक्तमिति चरति । न रूप-
मविविक्तमिति चरति ।

वेदना नित्येति चरति । न वेदनाऽनित्येति चरति । न वेदना सुखेति चरति । न वेदना दुःखेति चरति । न वेदना आत्मेति चरति । न वेदना अनात्मेति चरति । न वेदना ग्रान्तेति चरति । न वेदना अग्रान्तेति चरति । न वेदना शून्येति चरति । न वेदनाऽशून्येति चरति । न वेदना निमित्तेति चरति । न वेदनाऽनिमित्तेति चरति । न वेदना प्रणिहितेति चरति । न वेदनाऽप्रणिहितेति चरति । न वेदना विविक्तेति चरति । न वेदनाऽविविक्तेति चरति ।

न दृष्टायां चरति । न दृष्टायाः निमित्ते चरति । न दृष्टा नित्येति चरति । न दृष्टा अनित्येति चरति । न दृष्टा सुखेति चरति । न दृष्टा दुःखेति चरति । न दृष्टा आत्मेति चरति । न दृष्टा अनात्मेति चरति । न दृष्टा ग्रान्तेति चरति । न दृष्टा अग्रान्तेति चरति । न दृष्टा शून्येति चरति । न दृष्टाऽशून्येति चरति । न दृष्टा निमित्तेति चरति । न दृष्टाऽनिमित्तेति चरति । न दृष्टा प्रणिहितेति चरति । न दृष्टाऽप्रणिहितेति चरति । न दृष्टा विविक्तेति चरति । न दृष्टाऽविविक्तेति चरति ।

नोपादाने चरति । नोपादानस्य निमित्ते चरति । नोपादानं नित्यमिति चरति । नोपादानमनित्यमिति चरति । नोपादानं सुखमिति चरति । नोपादानं दुःखमिति चरति । नोपादानमात्मेति चरति । नोपादानमनात्मेति चरति । नोपादानं ग्रान्तमिति चरति । नोपादानमग्रान्तमिति चरति । नोपादानं शून्य-

मिति चरति । नोपादानमशून्यमिति चरति । नोपादानं निमित्तमिति चरति । नोपादानमनिमित्तमिति चरति । नोपादानं प्रणिहितमिति चरति । नोपादानमप्रणिहितमिति चरति । नोपादानं विविक्तमिति चरति । नोपादानमविविक्तमिति चरति ।

न भवे चरति । न भवस्य निमित्ते चरति । न भवोनित्य इति चरति । न भवोऽनित्य इति चरति । न भवः सुख इति चरति । न भवोदुःख इति चरति । न भवः आत्मेति चरति । न भवोऽनात्मेति चरति । न भवः ग्रान्त इति चरति । न भवोऽग्रान्त इति चरति । न भवः शून्य इति चरति । न भवोऽशून्य इति चरति । न भवोनिमित्त इति चरति । न भवोऽनिमित्त इति चरति । न भवः प्रणिहित इति चरति । न भवोऽप्रणिहित इति चरति । न भवोविविक्त इति चरति । न भवोऽविविक्त इति चरति ।

न जातौ चरति । न जातेर्निमित्ते चरति । न जातिर्नित्येति चरति । न जातिरनित्येति चरति । न जातिः सुखेति चरति । न जातिर्दुःखेति चरति । न जातिरात्मेति चरति । न जातिरनात्मेति चरति । न जातिः ग्रान्तेति चरति । न जातिरग्रान्तेति चरति । न जातिः शून्येति चरति । न जातिरशून्येति चरति । न जातिर्निमित्तेति चरति । न जातिरनिमित्तेति चरति । न जातिः प्रणिहितेति चरति । न जातिरप्रणिहितेति चरति । न जातिर्बिभ्रिविक्तेति चरति । न जातिरविविक्तेति चरति ।

न जरामरणे चरति । न जरामरणस्य निमित्ते चरति । न

चरति । नार्थसत्यानि शान्तानीति चरति । नार्थसत्यान्यशान्तानीति चरति । नार्थसत्यानि शून्यानीति चरति । नार्थसत्यान्यशून्यानीति चरति । नार्थसत्यानि निमित्तानीति चरति । नार्थसत्यान्यनिमित्तानीति चरति । नार्थसत्यानि प्रणिहितानीति चरति । नार्थसत्यान्यप्रणिहितानीति चरति । नार्थसत्यानि विविक्तानीति चरति । नार्थसत्यान्यविविक्तानीति चरति ।

न ध्यानेषु चरति । न ध्यानानां निमित्ते चरति । न ध्यानानि नित्यानीति चरति । न ध्यानान्यनित्यानीति चरति । न ध्यानानि सुखानीति चरति । न ध्यानानि दुःखानीति चरति । न ध्यानानि आत्मिकानीति चरति । न ध्यानान्यनात्मिकानीति चरति । न ध्यानानि शान्तानीति चरति । न ध्यानान्यशान्तानीति चरति । न ध्यानानि शून्यानीति चरति । न ध्यानान्यशून्यानीति चरति । न ध्यानानि निमित्तानीति चरति । न ध्यानान्यनिमित्तानीति चरति । न ध्यानानि प्रणिहितानीति चरति । न ध्यानान्यप्रणिहितानीति चरति । न ध्यानानि विविक्तानीति चरति । न ध्यानान्यविविक्तानीति चरति ।

नाऽप्रमाणेषु चरति । नाऽप्रमाणानां निमित्ते चरति । नाऽप्रमाणानि नित्यानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यनित्यानीति चरति । नाऽप्रमाणानि सुखानीति चरति । नाऽप्रमाणानि दुःखानीति चरति । नाऽप्रमाणानि आत्मिकानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यनात्मिकानीति चरति । नाऽप्रमाणानि शान्तानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यशान्तानीति चरति । नाऽप्रमाणानि शून्यानीति चरति ।

चरति । नाऽप्रमाणान्यशून्यानीति चरति । नाऽप्रमाणानि निमित्तानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यनिमित्तानीति चरति । नाऽप्रमाणानि प्रणिहितानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यप्रणिहितानीति चरति । नाऽप्रमाणानि विविक्तानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यविविक्तानीति चरति ।

नारूप्यसमापत्तिषु चरति । नारूप्यसमापत्तीनां निमित्ते चरति । नारूप्यसमापत्तीर्नित्या इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरनित्या इति चरति । नारूप्यसमापत्तीः सुखा इति चरति । नारूप्यसमापत्तीर्दुःखा इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरात्मान इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरनात्मान इति चरति । नारूप्यसमापत्तीः शान्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरशान्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीः शून्या इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरशून्या इति चरति । नारूप्यसमापत्तीर्निमित्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरनिमित्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीः प्रणिहिता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरप्रणिहिता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीर्विविक्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरविविक्ता इति चरति ।

* पूर्व्वरूपादिषु क्वचित् द्वितीयान्तता क्वचित् प्रथमान्तता, आदर्श-
गुणके दृष्टा मया तु सर्व्वत्र प्रथमान्ततालिखिता । आरूप्यसमा-
पत्तीरारभ्य द्वितीयान्ततैरपश्चात् लिखितग्रन्थे दृश्यते । अतोमयापि
तथैव लिखितम् ।

नाऽभिज्ञासु चरति । नाऽभिज्ञानां निमित्ते चरति । नाऽभिज्ञाः
नित्या इति चरति । नाऽभिज्ञाः अनित्या इति चरति । नाऽभिज्ञाः
सुखा इति चरति । नाऽभिज्ञाः दुःखा इति चरति । नाऽभिज्ञाः
आत्मान इति चरति । नाऽभिज्ञाः अनात्मान इति चरति ।
नाऽभिज्ञाः शान्ता इति चरति । नाऽभिज्ञाः अशान्ता इति चरति ।
नाऽभिज्ञाः शून्या इति चरति । नाऽभिज्ञाः अशून्या इति चरति ।
नाऽभिज्ञाः निमित्ता इति चरति । नाऽभिज्ञाः अनिमित्ता इति
चरति । नाऽभिज्ञाः प्रणिहिता इति चरति । नाऽभिज्ञाः
अप्रणिहिता इति चरति । नाऽभिज्ञाः विविक्ता इति चरति ।
नाऽभिज्ञाः अविविक्ता इति चरति ।

न समाधिषु चरति । न समाधिनां चरति । न समाधीन्नित्या
इति चरति । न समाधीननित्या इति चरति । न समाधीन् सुखा
इति चरति । न समाधीन् दुःखा इति चरति । न समाधीनात्मान
इति चरति । न समाधीननात्मान इति चरति । न समाधीन्
शान्ता इति चरति । न समाधीनशान्ता इति चरति । न समा-
धीन् शून्या इति चरति । न समाधीनशून्या इति चरति । न
समाधीन्निमित्ता इति चरति । न समाधीननिमित्ता इति
चरति । न समाधीन् प्रणिहिता इति चरति । न समाधीन-
प्रणिहिता इति चरति । न समाधीन् विविक्ता इति चरति ।
न समाधीनविविक्ता इति चरति ।

न धारणीमुखेषु चरति । न धारणीमुखानां निमित्ते चरति ।
न धारणीमुखानि नित्यानीति चरति । न धारणीमुखान्यनित्या-

नीति चरति । न धारणीमुखानि सुखानीति चरति । न
धारणीमुखानि दुःखानीति चरति । न धारणीमुखान्यात्त्विका-
नीति चरति । न धारणीमुखान्यनात्त्विकानीति चरति । न
धारणीमुखानि शान्तानीति चरति । न धारणीमुखान्यशान्तानीति
चरति । न धारणीमुखानि शून्यानीति चरति । न धारणी-
मुखान्यशून्यानीति चरति । न धारणीमुखानि निमित्तानीति
चरति । न धारणीमुखान्यनिमित्तानीति चरति । न धारणी-
मुखानि प्रणिहितानीति चरति । न धारणीमुखान्यप्रणिहितानीति
चरति । न धारणीमुखानि विविक्तानीति चरति । न धारणी-
मुखान्यविविक्तानीति चरति ।

न तथागतबलेषु चरति । न तथागतबलानां निमित्ते चरति ।
न तथागतबलानि नित्यानीति चरति । न तथागतबलान्यनित्या-
नीति चरति । न तथागतबलानि सुखानीति चरति । न तथा-
गतबलानि दुःखानीति चरति । न तथागतबलान्यात्त्विकानीति
चरति । न तथागतबलान्यनात्त्विकानीति चरति । न तथागत-
बलानि शान्तानीति चरति । न तथागतबलान्यशान्तानीति
चरति । न तथागतबलानि शून्यानीति चरति । न तथागतबलान्य-
शून्यानीति चरति । न तथागतबलानि निमित्तानीति चरति ।
न तथागतबलान्यनिमित्तानीति चरति । न तथागतबलानि
प्रणिहितानीति चरति । न तथागतबलान्यप्रणिहितानीति चरति ।
न तथागतबलानि विविक्तानीति चरति । न तथागतबलान्यविविक्ता-
नीति चरति ।

नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मान् विविक्ता इति चरति । नाष्टादशा-
वेणिकबुद्धधर्मानविविक्ता इति चरति ।

तत्कस्य हेतोस्तथाह्यायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र या रूपस्य शून्यता न
तद्रूपं । न चाऽन्यत्र शून्यतायारूपं नाऽन्यत्र रूपाच्छून्यता । शून्यतैव
रूपं । रूपमेव शून्यता । या वेदनायाः शून्यता न सा वेदना न
चाऽन्यत्र शून्यताया वेदना नाऽन्यत्र वेदनायाः शून्यता । शून्यतैव
वेदना । वेदनैव शून्यता । या संज्ञायाः शून्यता न सा शून्यता ।
न चाऽन्यत्र शून्यतायाः संज्ञा । नाऽन्यत्र संज्ञायाः शून्यता ।
शून्यतैव संज्ञा । संज्ञैव शून्यता । या संस्काराणां शून्यता न ते
संस्काराः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः संस्काराः । नाऽन्यत्र संस्कारेभ्यः
शून्यता । शून्यतैव संस्काराः । संस्कारा एव शून्यता । या विज्ञानस्य
शून्यता न तद्विज्ञानं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः विज्ञानं । नाऽन्यत्र
विज्ञानाच्छून्यता । शून्यतैव विज्ञानं । विज्ञानमेव शून्यता ।

या चक्षुषः शून्यता न तच्चक्षुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाश्चक्षुः ।
नाऽन्यत्र चक्षुषः शून्यता । शून्यतैव चक्षुः । चक्षुरेव शून्यता ।
या श्रोत्रस्य शून्यता न तत् श्रोत्रं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः श्रोत्रं ।
नाऽन्यत्र श्रोत्राच्छून्यता । शून्यतैव श्रोत्रं । श्रोत्रमेव शून्यता ।
या घ्राणस्य शून्यता न तद्घ्राणं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः घ्राणं ।
नाऽन्यत्र घ्राणाच्छून्यता । शून्यतैव घ्राणं । घ्राणमेव शून्यता । या
जिह्वायाः शून्यता न सा जिह्वा । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः जिह्वा ।
नाऽन्यत्र जिह्वायाः शून्यता । शून्यतैव जिह्वा । जिह्वैव शून्यता ।
या कायस्य शून्यता न स कायः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः कायः ।

नाऽन्यत्र कायाच्छून्यता । शून्यतैव कायः । काय एव शून्यता ।
या मनसः शून्यता न तन्मनः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः मनः ।
नाऽन्यत्र मनसः शून्यता । शून्यतैव मनः । मन एव शून्यता ।

या रूपस्य शून्यता न तद्रूपं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः रूपं ।
नाऽन्यत्र रूपाच्छून्यता । शून्यतैव रूपं । रूपमेव शून्यता । या शब्दस्य
शून्यता न स शब्दः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः शब्दः । नाऽन्यत्र
शब्दाच्छून्यता । शून्यतैव शब्दः । शब्द एव शून्यता । या गन्धस्य
शून्यता न स गन्धः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः गन्धः । नाऽन्यत्र
गन्धाच्छून्यता । शून्यतैव गन्धो गन्ध एव शून्यता । या रसस्य
शून्यता न स रसः । न चाऽन्यत्र शून्यताया रसोनाऽन्यत्र
रसाच्छून्यता । शून्यतैव रसोरस एव शून्यता । या स्पर्शस्य शून्यता
न स स्पर्शः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्पर्शो नाऽन्यत्र स्पर्शाच्छून्यता ।
शून्यतैव स्पर्शः । स्पर्श एव शून्यता । या धर्माणां शून्यता न ते
धर्माः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः धर्माः । नाऽन्यत्र धर्मेभ्यः
शून्यता । शून्यतैव धर्माः । धर्मा एव शून्यता ।

या चक्षुर्धातुशून्यता न स चक्षुर्धातुः । न चाऽन्यत्र शून्यताया-
श्चक्षुर्धातुर्नाऽन्यत्र चक्षुर्धातोः शून्यता । शून्यतैव चक्षुर्धातुश्चक्षुर्धातुरेव
शून्यता । या रूपधातु शून्यता न स रूपधातुः । न चाऽन्यत्र
शून्यतायाः रूपधातुः । नाऽन्यत्र रूपधातोः शून्यता । शून्यतैव
रूपधातुः । रूपधातुरेव शून्यता । या चक्षुर्विज्ञानधातु शून्यता
न स चक्षुर्विज्ञानधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाश्चक्षुर्विज्ञानधातुः ।
नाऽन्यत्र चक्षुर्विज्ञानधातोः शून्यता । शून्यतैव चक्षुर्विज्ञानधातुः ।

शून्यता । शून्यतैवाऽब्धातुः । अब्धातुरेव शून्यता । या तेजोधातुः शून्यता न स तेजोधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायास्तेजोधातुः । नाऽन्यत्र तेजोधातोः शून्यता । शून्यतैव तेजोधातुः । तेजोधातुरेव शून्यता । या वायुधातुः शून्यता न स वायुधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः वायुधातुः । नाऽन्यत्र वायुधातोः शून्यता । शून्यतैव वायुधातुः । वायुधातुरेव शून्यता । या आकाशधातुः शून्यता न स आकाशधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यताया आकाशधातुः । नाऽन्यत्राऽऽकाशधातोः शून्यता । शून्यतैवाऽऽकाशधातुः । आकाशधातुरेव शून्यता ।

या विज्ञानधातुः शून्यता न स विज्ञानधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः विज्ञानधातुः । नाऽन्यत्र विज्ञानधातोः शून्यता । शून्यतैव विज्ञानधातुः । विज्ञानधातुरेव शून्यता । या ऽविद्याशून्यता न सा ऽविद्या । न चाऽन्यत्र शून्यताया अविद्या । नाऽन्यत्राऽविद्यायाः शून्यता । शून्यतैवाऽविद्या । अविद्यैव शून्यता । या संस्कारशून्यता न ते संस्काराः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः संस्काराः । नाऽन्यत्र संस्कारेभ्यः शून्यता । शून्यतैव संस्काराः । संस्कारा एव शून्यता । या विज्ञानशून्यता न तद्विज्ञानं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः विज्ञानं । नाऽन्यत्र विज्ञानाच्छून्यता । शून्यतैव विज्ञानं । विज्ञानमेव शून्यता ।

या नामरूपशून्यता न तन्नामरूपं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः नामरूपं । नाऽन्यत्र नामरूपाच्छून्यता । शून्यतैव नामरूपं । नामरूपमेव शून्यता । या षडायतनशून्यता न तत्षडायतनं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः षडायतनं । नाऽन्यत्र षडायतनाच्छून्यता । शून्यतैव षडायतनं । षडायतनमेव शून्यता । या स्यर्गं शून्यता न स

स्यर्गः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्यर्गः । नाऽन्यत्र स्यर्गाच्छून्यता । शून्यतैव स्यर्गः । स्यर्ग एव शून्यता । *या वेदना शून्यता न सा वेदना । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः वेदना । नाऽन्यत्र वेदनायाः शून्यता । शून्यतैव वेदना । वेदनैव शून्यता । या दृष्ट्या शून्यता न सा दृष्ट्या । न चाऽन्यत्र शून्यतायास्तृष्ट्या । नाऽन्यत्र दृष्ट्यायाः शून्यता । शून्यतैव दृष्ट्या । दृष्ट्यैव शून्यता । या उपादानशून्यता न तदुपादानं । न चाऽन्यत्र शून्यताया उपादानं । नाऽन्यत्रोपादानाच्छून्यता । शून्यतैवोपादानं । उपादानमेव शून्यता । या भवशून्यता न स भवः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः भवः । नाऽन्यत्र भवाच्छून्यता । शून्यतैव भवः । भव एव शून्यता । या जाति शून्यता न सा जातिः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः जातिः । नाऽन्यत्र जातेः शून्यता । शून्यतैव जातिः । जातिरेव शून्यता । या जरामरणशून्यता न तज्जरामरणं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः जरामरणं । नाऽन्यत्र जरामरणाच्छून्यता । शून्यतैव जरामरणं । जरामरणमेव शून्यता ।

या दानपारमिता शून्यता न सा दानपारमिता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः दानपारमिता । नाऽन्यत्र दानपारमितायाः शून्यता । शून्यतैव दानपारमिता । दानपारमितैव शून्यता । या शीलपारमितायाः शून्यता न सा शीलपारमिता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः शीलपारमिता । नाऽन्यत्र शीलपारमितायाः शून्यता । शून्यतैव

* क, ग, पुस्तकेषु पाठः ।

शून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽनवकार शून्यता । अनवकारशून्यतैव शून्यता । या प्रकृतिशून्यतायाः शून्यता । न सा प्रकृतिशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः प्रकृतिशून्यता । नाऽन्यत्र प्रकृतिशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैव प्रकृतिशून्यता । प्रकृतिशून्यतैव शून्यता । या सर्वधर्मशून्यतायाः शून्यता न सा सर्वधर्मशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः सर्वधर्मशून्यता । नाऽन्यत्र सर्वधर्मशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैव सर्वधर्मशून्यता । सर्वधर्मशून्यतैव शून्यता । या खलक्षणशून्यतायाः शून्यता न सा खलक्षणशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः खलक्षणशून्यता । नाऽन्यत्र खलक्षणशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैव खलक्षणशून्यता । खलक्षणशून्यतैव शून्यता । या ऽनुपलम्भशून्यतायाः शून्यता न सा अनुपलम्भ शून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यताया अनुपलम्भशून्यता । नाऽन्यत्राऽनुपलम्भशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवानुपलम्भशून्यता । अनुपलम्भशून्यतैव शून्यता । या ऽभावशून्यतायाः शून्यता न सा ऽभावशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यताया अभावशून्यता । नाऽन्यत्राऽभावशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽभावशून्यता । अभावशून्यतैव शून्यता । या स्वभावशून्यतायाः शून्यता न सा स्वभावशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्वभावशून्यता । नाऽन्यत्र स्वभावशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैव स्वभावशून्यता । स्वभावशून्यतैव शून्यता । या ऽभावस्वभावशून्यता न सा ऽभावस्वभावशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यताया अभावस्वभावशून्यता । नाऽन्यत्राऽभावस्वभावशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽभावस्वभावशून्यता । अभावस्वभावशून्यतैव शून्यता ।

या चतुर्णां स्मृत्युपस्थानानां शून्यता न तानि स्मृत्युपस्थानानि । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्मृत्युपस्थानानि । नाऽन्यत्र स्मृत्युपस्थानेभ्यः शून्यता । शून्यतैव स्मृत्युपस्थानानि । स्मृत्युपस्थानान्येव शून्यता । या चतुर्णां सम्यक्प्रहाणानां शून्यता न तानि सम्यक्प्रहाणानि । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः सम्यक्प्रहाणानि । नाऽन्यत्र सम्यक्प्रहाणेभ्यः शून्यता । शून्यतैव सम्यक्प्रहाणानि । सम्यक्प्रहाणान्येव शून्यता । या चतुर्णामृद्धिपादानां शून्यता न ते ऋद्धिपादाः । न चाऽन्यत्र शून्यताया ऋद्धिपादाः । नाऽन्यत्र ऋद्धिपादेभ्यः शून्यता । शून्यतैव ऋद्धिपादाः । ऋद्धिपादा एव शून्यता । या पञ्चानामिन्द्रियाणां शून्यता । न तानीन्द्रियाणि । न चाऽन्यत्र शून्यताया इन्द्रियाणि । नाऽन्यत्रेन्द्रियेभ्यः शून्यता । शून्यतैवेन्द्रियाणि । इन्द्रियाण्येव शून्यता । या पञ्चानां बलानां शून्यता न तानि बलानि । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः बलानि । नाऽन्यत्र बलेभ्यः शून्यता । शून्यतैव बलानि । बलान्येव शून्यता । या सप्तानां बोध्यङ्गानां शून्यता । न तानि बोध्यङ्गानि । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः बोध्यङ्गानि । नाऽन्यत्र बोध्यङ्गेभ्यः शून्यता । शून्यतैव बोध्यङ्गानि । बोध्यङ्गान्येव शून्यता । या आर्याष्टाङ्गमार्गस्य शून्यता न स आर्याष्टाङ्गमार्गः । न चाऽन्यत्र शून्यताया आर्याष्टाङ्गमार्गः । नाऽन्यत्राऽर्याष्टाङ्गमार्गाच्छून्यता । शून्यतैवाऽर्याष्टाङ्गमार्गः । आर्याष्टाङ्गमार्ग एव शून्यता । या चतुर्णामार्यसत्यानां शून्यता । न तन्यार्यसत्यानि । न चाऽन्यत्र शून्यताया आर्यसत्यानि । नाऽन्यत्रार्यसत्येभ्य एव शून्यता । शून्यतैवार्यसत्यानि । आर्यसत्यान्येव शून्यता । या चतुर्णां ध्यानानां

शून्यता न तानि ध्यानानि । न चाऽन्यत्र ध्यानेभ्यः शून्यता ।
 नाऽन्यत्र ध्यानेभ्यः शून्यता । शून्यतैव ध्यानानि । ध्यानान्येव
 शून्यता । या चतुर्णामप्रमाणानां शून्यता न तान्यप्रमाणानि ।
 न चाऽन्यत्र शून्यताया अप्रमाणानि । नाऽन्यत्राऽप्रमाणेभ्यः शून्यता ।
 शून्यतैवाऽप्रमाणानि । अप्रमाणान्येव शून्यता । या चतसृणामारूप्य-
 समापत्तीनां शून्यता न ता आरूप्यसमापत्तयः । न चाऽन्यत्र
 शून्यताया आरूप्यसमापत्तयः । नाऽन्यत्राऽरूप्यसमापत्तिभ्यः शून्यता ।
 शून्यतैवाऽरूप्यसमापत्तयः । आरूप्यसमापत्तय एव शून्यता । या
 अष्टानां विमोक्षाणां शून्यता । न ते विमोक्षाः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः
 विमोक्षाः । नाऽन्यत्र विमोक्षेभ्यः शून्यता । शून्यतैव विमोक्षाः ।
 विमोक्षाएव शून्यता । या न वानुपूर्वविहारसमापत्तीनां शून्यता न ता
 अनुपूर्वविहारसमापत्तयः । न चाऽन्यत्र शून्यताया अनुपूर्वविहार-
 समापत्तयः । नाऽन्यत्रानुपूर्वविहारसमापत्तिभ्यः शून्यता । शून्यतै-
 वाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः । आनुपूर्वविहारसमापत्तय एव शून्यता ।

या शून्यता निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानां शून्यता । न
 तानि शून्यता निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः शून्यता निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । नाऽन्यत्र
 शून्यता निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेभ्यः शून्यता । शून्यतैव शून्यता
 निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । शून्यता निमित्ताप्रणिहित-
 विमोक्षमुखान्येव शून्यता । या पञ्चानामभिज्ञानां शून्यता न ता
 अभिज्ञाः । न चाऽन्यत्र शून्यताया अभिज्ञाः । नाऽन्यत्राभिज्ञाभ्यः
 शून्यता । शून्यतैवाऽभिज्ञाः । अभिज्ञा एव शून्यता । या समाधीनां

शून्यता न ते समाधयः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः समाधयः ।
 नाऽन्यत्र समाधिभ्यः शून्यता । शून्यतैव समाधयः । समाधय एव
 शून्यता । या धारणीमुखानां शून्यता न तानि धारणीमुखानि ।
 न चाऽन्यत्र शून्यतायाः धारणीमुखानि । नाऽन्यत्र धारणीमुखेभ्यः
 शून्यता । शून्यतैव धारणीमुखानि । धारणीमुखान्येव शून्यता ।
 या दशानां तथागतबलानां शून्यता न तानि तथागतबलानि ।
 न चाऽन्यत्र शून्यतायाः तथागतबलानि । नाऽन्यत्र तथागतबलेभ्यः
 शून्यता । शून्यतैव तथागतबलानि । तथागतबलान्येव शून्यता । या
 चतुर्णां वैशारद्यानां शून्यता न तानि वैशारद्यानि । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः वैशारद्यानि । नाऽन्यत्र वैशारद्येभ्यः शून्यता । शून्यतैव
 वैशारद्यानि । वैशारद्यान्येव शून्यता । या चतसृणां प्रतिमम्बिदां
 शून्यता न ताः प्रतिमम्बिदः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः प्रतिमम्बिदः ।
 नाऽन्यत्र प्रतिमम्बिदः शून्यता । शून्यतैव प्रतिमम्बिदः । प्रतिमम्बिद
 एव शून्यता । या महामैत्र्याः शून्यता न सा महामैत्री । न
 चाऽन्यत्र शून्यतायाः महामैत्री । नाऽन्यत्र महामैत्र्याः शून्यता ।
 शून्यतैव महामैत्री । महामैत्र्येव शून्यता । या महाकरुणायाः
 शून्यता न सा महाकरुणा । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः महाकरुणा ।
 नाऽन्यत्र महाकरुणायाः शून्यता । शून्यतैव महाकरुणा । महाकरुणैव
 शून्यता । या षष्ठादशानामावेणिकबुद्धधर्माणां शून्यता । न ते
 आवेणिकबुद्धधर्माः । न चाऽन्यत्र शून्यताया आवेणिकबुद्धधर्माः ।
 नाऽन्यत्रावेणिकबुद्धधर्मेभ्यः शून्यता । शून्यतैवावेणिकबुद्धधर्माः ।
 आवेणिकबुद्धधर्मा एव शून्यता ।

या सर्वज्ञतायाः शून्यता न सा सर्वज्ञता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः सर्वज्ञता । नाऽन्यत्र सर्वज्ञतायाः शून्यता । शून्यतैव सर्वज्ञता । सर्वज्ञतैव शून्यता । या मार्गाकारज्ञतायाः शून्यता न सा मार्गाकारज्ञता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः मार्गाकारज्ञता । नाऽन्यत्र मार्गाकारज्ञतायाः शून्यता । शून्यतैव मार्गाकारज्ञता । मार्गाकारज्ञतैव शून्यता । या सर्वाकारज्ञतायाः शून्यता । न सा सर्वाकारज्ञता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः सर्वाकारज्ञता । नाऽन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः शून्यता । शून्यतैव सर्वाकारज्ञता । सर्वाकारज्ञतैव शून्यता ।

एवं ह्यायुष्मच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपायकौशलो वेदितव्यः । एवं खल्वायुष्मच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् भव्योऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बोद्धुं । स खलु पुनर्बोधिस्तोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरामीति नोपैति । न चरामीति नोपैति । चरामीति न चरामीति नोपैति । नैव चरामि च न चरामीति नोपैति । शारदतीपुत्र आह । केन कारणेनायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्चरामीति नोपैति न चरामीति नोपैति । चरामि च न, चरामीति नोपैति । नैव चरामि च न चरामीत्येवमपि नोपैति । सुभूतिराह । तथाह्यायुष्मच्छारदतीपुत्र प्रज्ञापारमितायां स्वभावो नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोस्तथाह्यभावस्वभावाप्रज्ञापारमिता । अनेनायुष्मच्छारदतीपुत्र पर्यायेण बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरामीति नोपैति । न चरामीति नोपैति ।

चरामि च न चरामीति नोपैति । नैव चरामि च न चरामीत्येवमपि नोपैति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तेन सर्वधर्मा अभावस्वभावा इत्यनुगता अनुपात्ताः । स चेदेवं प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चित्तं नावलीयते । न संलीयते नोत्स्यति न संचस्यति । न संचासमापद्यते । वेदितव्यमायुष्मच्छारदतीपुत्रा-सन्नीभवत्यथं बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्वाकारज्ञताया इति ।

सापि खलु सर्वाकारज्ञता अद्वया अद्वैचीकारा सर्वधर्माभाव-स्वभावतामुपादाय । अयं सर्वधर्मानुत्पादोनाम समाधिर्वोधि-सत्त्वानां महासत्त्वानां विपुलः पुरस्कृतोऽप्रमाणनियतः असंहाय्यः सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैः । अनेन समाधिनाविहरन् बोधिसत्त्वोमहा-सत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बोध्यते ।

आह । किं पुनरायुष्मन् सुभूते अनेनैव समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अथान्यैरपि समाधिभिः । सुभूतिराह अन्यैरप्यायुष्मच्छारदतीपुत्र समाधिभिर्विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । आह कतमैः पुनरायुष्मन् सुभूतेऽन्यैः समाधिभिर्विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । सुभूतिराह । अस्ति शूरङ्गमोनाम समाधि-र्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सिंहविक्रीडितोनाम समाधि-र्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधि-मभिसम्बुध्यते । अस्ति सुचन्द्रोनाम समाधि-र्येन समाधिना विहरन्

अथ बुद्धानुभावेनायुष्मान् सुभूतिः पुनरप्येवमाह । व्याकृतो-
वतारमायुष्माञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तैः पौर्व्वकैरुयागतै-
रर्हद्भिः सम्यक्सम्बुद्धैरनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ । येऽपि तत्र तर्हि
दशषु दिक्षु गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तथागताः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति । तेऽपि तथागताः सम्यक्सम्बु-
द्धास्तं बोधिसत्त्वं व्याकुर्वन्ति य एभिः समाधिभिर्विहरति । समाधि-
मपि न समनुपश्यति । नापि तेन समाधिनामप्यते । अहं समा-
हित इति अहं समापत्य इत्यहं समापद्य इत्यहं समापन्नवानिति ।
सर्व्वत्र ते तस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य विकल्पा न संविद्यन्ते न
प्रवर्त्तन्ते ।

आह । किं पुनरायुष्मान् सुभूतेऽत्र समाधिषु स्थितो
बोधिसत्त्वो महासत्त्वो व्याक्रियते तथागतैरर्हद्भिः सम्यक्सम्बुद्धैः ।
सुभूतिराह । नोहीदमायुष्माञ्छारदतीपुत्र, तत्कस्य हेतोर्नह्यायु-
ष्माञ्छारदतीपुत्राऽन्याप्रज्ञापारमिताऽन्यः समाधिरन्यो बोधिसत्त्वः ।
प्रज्ञापारमितैव समाधिसमाधिरेव बोधिसत्त्वः, बोधिसत्त्व एव
समाधिः । आह आयुष्मान् सुभूते नान्यः समाधिरन्यो बोधिसत्त्वो
नान्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः समाधिः । समाधिरेव बोधिसत्त्वो बोधिसत्त्व
एव समाधिः सर्व्वधर्मसमतामुपादाय । तत् किं पुनः शक्यं समाधिं
दर्शयितुं । सुभूतिराह । नोहीदमायुष्माञ्छारदतीपुत्र । आह किं
पुनरायुष्मान् सुभूते सकुलपुत्रस्तं समाधिं संजानाति । सुभूतिराह ।
न संजानात्यायुष्माञ्छारदतीपुत्र । आह । तत्कथं न संजानाति ।
सुभूतिराह । यथा न कल्पयति । आह । कस्मादायुष्मान् सुभूते

न विजानाति न संजानाति । सुभूतिराह । अविद्यमानत्वात्तस्य
समाधेस्तस्य बोधिसत्त्वस्य । न विजानाति न संजानाति ।

अथ भगवानायुष्मते सुभूतये साधुकारमदात् । साधु साधु
सुभूते । सुभाषितैषा वाक् । यथापि ते मया विहारिणां श्रावका-
नामश्रुतायां निर्दिष्टस्थायमुपदेशः । एवञ्च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिचित्यं । ध्यानपारमितायां शिचित्यं । वीर्य्य-
पारमितायां शिचित्यं । चान्तिपारमितायां शिचित्यं । शील-
पारमितायां शिचित्यं । दानपारमितायां शिचित्यं । स्मृत्युप-
स्थानेषु शिचित्यं । सम्यक्प्रहाणेषु शिचित्यं । ऋद्धिपादेषु शिचि-
त्यं । इन्द्रियेषु शिचित्यं । बलेषु शिचित्यं । बोध्यङ्गेषु शिचि-
त्यं । आर्याष्टाङ्गमार्गं शिचित्यं । आर्य्यसत्येषु शिचित्यं । ध्यानेषु
शिचित्यं । अप्रमाणेषु शिचित्यं । आरूप्यसमापत्तिषु शिचित्यं ।
विमोक्षेषु शिचित्यं । अनुपूर्व्वविहारसमापत्तिषु शिचित्यं ।
शून्यता निमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखेषु शिचित्यं । अभिज्ञासु
शिचित्यं । समाधिषु शिचित्यं । धारणीमुखेषु शिचित्यं ।
तथागतबलेषु शिचित्यं । वैशारद्येषु शिचित्यं । प्रतिबन्धिषु
शिचित्यं । महामैत्र्यां शिचित्यं । महाकरुणायां शिचित्यं ।
आवेणिकबुद्धधर्मेषु शिचित्यं ।

अथायुष्माञ्छारदतीपुत्रो भगवन्तसेतद्वोचत् । एवं शिचमानो
भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचित्तेऽनुपलम्भ-
योगेन । ध्यानपारमितायां शिचित्तेऽनुपलम्भयोगेन । वीर्य्यपार-
मितायां शिचित्तेऽनुपलम्भयोगेन । चान्तिपारमितायां शिचित्तेऽनुप-

लभयोगेन । शीलपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । दानपार-
मितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । सृत्युपस्थानेषु शिचतेऽनुपलभ-
योगेन । सम्यक्प्रहाणेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । च्छद्धिपादेषु
शिचतेऽनुपलभयोगेन । इन्द्रियेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । बलेषु
शिचतेऽनुपलभयोगेन । बोध्यङ्गेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । आर्य्या-
ष्टाङ्गमार्गे शिचतेऽनुपलभयोगेन । आर्य्यसत्येषु शिचतेऽनुपलभ-
योगेन । ध्यानेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । अप्रमाणेषु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन । आरूप्यसमापत्तिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । अनुपूर्व-
विहारसमापत्तिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । शून्यतानिमित्ताप्रणि-
हितविमोक्षमुखेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । अभिज्ञासु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन । धारणीमुखेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । तथागतबलेषु
शिचतेऽनुपलभयोगेन । वैशारद्येषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । प्रति-
सम्बित्सु शिचतेऽनुपलभयोगेन । महामैत्र्यां शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
महाकरुणायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । आवेणिकबुद्धधर्मेषु शिचते-
ऽनुपलभयोगेन ।

भगवानाह । एवं शिचमाणः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । वीर्य्यपारमितायां शिच-
तेऽनुपलभयोगेन । चान्तिपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
शीलपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । दानपारमितायां
शिचतेऽनुपलभयोगेन । सृत्युपस्थानेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
सम्यक्प्रहाणेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । च्छद्धिपादेषु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन । इन्द्रियेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । बलेषु शिचतेऽनुप-

लभयोगेन । बोध्यङ्गेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । आर्य्याष्टाङ्गमार्गे
शिचतेऽनुपलभयोगेन । आर्य्यसत्येषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
ध्यानेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । अप्रमाणेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
आरूप्यसमापत्तिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । विमोक्षेषु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन । अनुपूर्वविहारसमापत्तिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
अभिज्ञासु शिचतेऽनुपलभयोगेन । समाधिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
धारणीमुखेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । तथागतबलेषु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन । वैशारद्येषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । प्रतिसम्बित्सु
शिचतेऽनुपलभयोगेन । महामैत्र्यां शिचतेऽनुपलभयोगेन । महा-
करुणायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । आवेणिकबुद्धधर्मेषु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन ।

शारदतीपुत्र आह । किमिति भगवन्नोपलभते । भगवानाह ।
आत्मानं शारदतीपुत्र नोपलभते । जीवं नोपलभते । जन्तुं नोप-
लभते । पोषं नोपलभते । पुरुषं नोपलभते । पुङ्गलं नोपलभते ।
मनुजं नोपलभते । मानवं नोपलभते । कारकं नोपलभते । जानकं
नोपलभते । पश्यकं नोपलभते । अत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

रूपं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । वेदनां नोपलभते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । संज्ञां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
दाय । संस्कारान्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । विज्ञानं
नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । चक्षुर्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धि-
तामुपादाय । श्रोत्रं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । घ्राणं

नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । जिह्वां नोपलभतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । कायं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
मनो नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । रूपं नोपलभतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । शब्दं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
गन्धं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । रसं नोपलभतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । स्पर्शं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
धर्मान्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

चक्षुर्धातुं रूपधातुं चक्षुर्विज्ञानधातुं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । श्रोत्रधातुं शब्दधातुं श्रोत्रविज्ञानधातुं नोपलभतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । घ्राणधातुं गन्धधातुं घ्राणविज्ञानधातुं
नोपलभते । जिह्वाधातुं रसधातुं जिह्वाविज्ञानधातुं नोपलभते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । कायधातुं स्पर्शधातुं कायविज्ञानधातुं
नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । मनोधातुं धर्मधातुं मनो-
विज्ञानधातुं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । पृथिवीधातु-
मन्धातुं तेजोधातुं वायुधातुमाकाशधातुं विज्ञानधातुं नोपलभते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

अविद्यां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । संस्कारान्नोप-
लभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । विज्ञानं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धि-
तामुपादाय । नामरूपं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
षडायतनं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । स्पर्शं नोपलभते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । वेदनां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । तृष्णां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । उपादानं

नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । भवं नोपलभतेऽत्यन्तविशु-
द्धितामुपादाय । जातिः नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
जरामरणं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । दुःखं नोपलभते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

समुदयं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । निरोधं नोप-
लभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । मार्गं नोपलभतेऽत्यन्तविशु-
द्धितामुपादाय । कायधातुं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
रूपधातुमारूप्यधातुं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । दान-
पारमितां शीलपारमितां चान्तिपारमितां वीर्यपारमितां ध्यान-
पारमितां प्रज्ञापारमितां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

सृत्युपस्थानानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सम्यक्-
प्रहाणानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । षड्विपादानोप-
लभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । इन्द्रियाणि बलानि बोध्यङ्गानि
नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । आर्याष्टाङ्गमार्गं नोपलभते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । आर्यसत्यानिनोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धि-
तामुपादाय । ध्यानानि चाप्रमाणानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । आरूप्यसमापत्तीर्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
विमोक्षान्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनुपूर्वविचारसमा-
पत्तीर्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । शून्यतानिमित्ताऽप्रणि-
हितविमोक्षमुखानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अभिज्ञा
नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । समाधीन्नोपलभतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । धारणीमुखानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धिता-

मुपादाय । तथागतबलानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 वैशारधानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । प्रतिसन्निदा
 नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । महामैत्रीं नोपलभतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । महाकरुणां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
 दाय । आवेणिकबुद्धधर्मानोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । स्रोत
 आपत्तिफलं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सकृदागामिफलं
 नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनागामिफलं नोपलभते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अर्हत्त्वं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
 दाय । प्रत्येकबुद्धत्वं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । बोधिसत्त्वं
 नोपलपतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । बोधिं नोपलभतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । बुद्धं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

आह । किमिति भगवन् विशुद्धिता । भगवानाह । अनु-
 त्पादः । अनिरोधः । असंक्लेशः । अव्यवदानमप्रादुर्भावोऽनुपलम्भो-
 ऽनभिसंस्कारः सर्वधर्माणामेषामाविशुद्धिरित्युच्यते । एवं हि
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो न क्वचिद्धर्मं शिचते । तत्कस-
 द्देतोर्निते शारदतीपुत्रधर्मास्तथासंविद्यन्ते यथा बालपृग्जना अभि-
 निविष्टाः ।

आह । कथं भगवन्नेते धर्माः संविद्यन्ते । भगवानाह । यथा न
 संविद्यन्ते तथा विद्यन्ते । एव सन्निधमाना तेनोच्यते अविद्येति ।

आह । कस्मात् पुनर्भगवन्नसंविद्यमाना उच्यतेऽविद्येति ।
 भगवानाह । रूपं न संविद्यतेऽध्यात्मशून्यतामुपादाय । बहिर्द्धाशून्य-
 तामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपा-

दाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संकृत-
 शून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवराऽग्रशून्यतामुपा-
 दाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व-
 धर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यता-
 मुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
 अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

वेदना शारदतीपुत्र न संविद्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
 बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
 शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
 संकृतशून्यतामुपादाय । असंकृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
 मुपादाय । अनवराग्रशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-
 मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
 स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

संज्ञा शारदतीपुत्र न संविद्यतेऽध्यात्मशून्यतामुपादाय । बहिर्द्धा-
 शून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यता-
 मुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संकृत-
 शून्यतामुपादाय । असंकृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपा-
 दाय । अनवराग्रशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्य-
 तामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
 स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।

स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

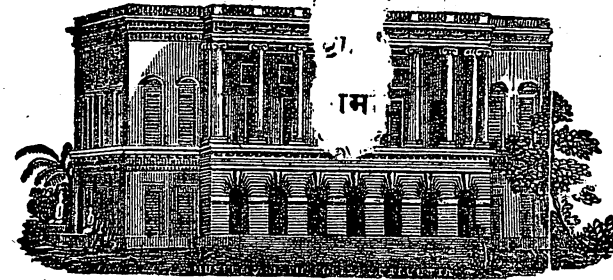
महाकरुणा शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्म-
शून्यतामुपादाय । बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धा-
शून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय ।
परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय ।
अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्म-
शून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यता-
मुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

तत्र बालपृथग्जना अभिनिवेशेन तृणामभिनिविष्टाः । तैर-
विद्याकल्पिता । अविद्याऽभिनिविश्योभयोऽन्तरयोः सक्ताः । यदुतो-
च्छेदशा तयोस्तेन जानन्ति न पश्यन्ति । ये धर्मा न संविद्यन्ते

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES 1120.

शतसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता ।
ÇATASĀHASRIKĀ-PRAJÑĀ-PĀRAMITĀ
A
THEOLOGICAL AND PHILOSOPHICAL DISCOURSE
OF
BUDDHA WITH HIS DISCIPLES
(IN A HUNDRED-THOUSAND STANZAS).
EDITED BY
PRATĀPACANDRA GHOṢĀ.

PART I. FAS. 10.

CALCUTTA:
PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET,
1905.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MR. BERNARD QUARITCH,

25, PICCADILLY, LONDON, W. AND MR. OTTO

HARRASOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

902300

पञ्चमपरिवर्तः ।

८६५

Complete copies of these books

PK
81
B5
no. 153
v. 1
pt. 10-18

... cannot be supplied—some

of stock.

DICA.

Book Title	Rs.	
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	0	12
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	4	2
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	7	8
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	8
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	0	12
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	2	4
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	14
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	9	0
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	0	6
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	0	12
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	14
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	8
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	8
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	2	4
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	2
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	0	12
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	8	0
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	4	8
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	3	0
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	21	0
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	3	2
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	5	4
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	6	0
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	2
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	0	12
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	2	10
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	8
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	2	4
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	4	8
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	10	8
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	3	6
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	2	4
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	4	2
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	7	14
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	2
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	6	0
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	4	14
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	2	4
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	5	4
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	2	10
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	14
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	0	10
Advaita Bhāṣya (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	3	6

तान् कल्पयित्वा नामरूपेऽभिनिविष्टाः । दानपारमितायामभि-
निविष्टाः । शीलपारमितायामभिनिविष्टाः । चान्तिपारमिताया-
मभिनिविष्टाः । वीर्यपारमितायामभिनिविष्टाः । ध्यानपार-
मितायामभिनिविष्टाः । प्रज्ञापारमितायामभिनिविष्टाः ।

अध्यात्मशून्यतायामभिनिविष्टाः । बहिर्द्वारशून्यतायामभि-
निविष्टाः । अध्यात्मबहिर्द्वारशून्यतायामभिनिविष्टाः । शून्यताशून्य-
तायामभिनिविष्टाः । महाशून्यतायामभिनिविष्टाः । परमार्थशून्य-
तायामभिनिविष्टाः । संस्कृतशून्यतायामभिनिविष्टाः । असंस्कृत-
शून्यतायामभिनिविष्टाः । अत्यन्तशून्यतायामभिनिविष्टाः । अनव-
राग्रशून्यतायामभिनिविष्टाः । अनवकारशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
प्रकृतिशून्यतायामभिनिविष्टाः । सर्वधर्मशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
स्वप्नचण्डशून्यतायामभिनिविष्टाः । अनुपलम्भशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
अभावशून्यतायामभिनिविष्टाः । स्वभावशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
अभावस्वभावशून्यतायामभिनिविष्टाः ।

स्युत्पत्त्यनेष्वभिनिविष्टाः । सम्यक्प्रहाणेष्वभिनिविष्टाः ।
चन्द्रिपादेष्वभिनिविष्टाः । इन्द्रियेष्वभिनिविष्टाः । बलेष्वभि-
निविष्टाः । बोध्येष्वभिनिविष्टाः । आर्याष्टाङ्गमार्गेष्वभिनिविष्टाः ।
आर्यसत्येष्वभिनिविष्टाः । ध्यानेष्वभिनिविष्टाः । अप्रमाणेष्वभि-
निविष्टाः । आरूप्यसमापत्तिष्वभिनिविष्टाः । विमोक्षेष्वभिनिविष्टाः ।
नवानुपूर्वविहारसमापत्तिष्वभिनिविष्टाः । शून्यतानिमित्ताप्रणि-
हितविमोचमुखेष्वभिनिविष्टाः । अभिज्ञानेष्वभिनिविष्टाः । समा-
धिष्वभिनिविष्टाः । धारणौमुखेष्वभिनिविष्टाः । तथागतबलेष्वभि-

निविष्टाः । वैशारद्येष्वभिनिविष्टाः । प्रतिसम्बित्वभिनिविष्टाः ।
महामैश्यामभिनिविष्टाः । महाकरुणायामभिनिविष्टाः । आवेणिक-
बुद्धधर्मेष्वभिनिविष्टाः ।

तेऽभिनिविष्टा एवं सन्तः अविद्यमानान् धर्मान् कल्पयन्ति ।
ते न जानन्ति न पश्यन्ति । किं न जानन्ति न पश्यन्ति ।

रूपं न जानन्ति न पश्यन्ति । वेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
संज्ञां न जानन्ति न पश्यन्ति । संस्कारान्नजानन्ति न पश्यन्ति ।
विज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति । चक्षुर्नजानन्ति न पश्यन्ति ।
श्रोत्रं न जानन्ति न पश्यन्ति । घ्राणं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
जिह्वां न जानन्ति न पश्यन्ति । कायं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
मनो न जानन्ति न पश्यन्ति ।

रूपं न जानन्ति न पश्यन्ति । शब्दं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
गन्धं न जानन्ति न पश्यन्ति । रसं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
स्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति । धर्मान्नजानन्ति न पश्यन्ति ।

चक्षुर्विज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति । श्रोत्रविज्ञानं न जानन्ति
न पश्यन्ति । घ्राणविज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति । जिह्वाविज्ञानं
न जानन्ति न पश्यन्ति । कायविज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
मनोविज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति ।

चक्षुः संस्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति । श्रोत्रसंस्पर्शं न जानन्ति
न पश्यन्ति । घ्राणसंस्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति । जिह्वासंस्पर्शं न
जानन्ति न पश्यन्ति । कायसंस्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
मनःसंस्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति । श्रोत्रसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न
जानन्ति न पश्यन्ति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न जानन्ति न
पश्यन्ति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति । मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति ।

दानपारमितां न जानन्ति न पश्यन्ति । शीलपारमितां न
जानन्ति न पश्यन्ति । चान्तिपारमितां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
वीर्यपारमितां न जानन्ति न पश्यन्ति । ध्यानपारमितां न
जानन्ति न पश्यन्ति । प्रज्ञापारमितां न जानन्ति न पश्यन्ति ।

अध्यात्मशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । बहिर्द्वीशून्यतां न
जानन्ति न पश्यन्ति । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतां न जानन्ति न
पश्यन्ति । शून्यताशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । महाशून्यतां
न जानन्ति न पश्यन्ति । परमार्थशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
संस्कृतशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । असंस्कृतशून्यतां न
जानन्ति न पश्यन्ति । अत्यन्तशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
अनवरागशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । अनवकारशून्यतां न
जानन्ति न पश्यन्ति । प्रकृतिशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
सर्वधर्मशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । स्वल्पशून्यतां न
जानन्ति न पश्यन्ति । अनुपलम्भशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
अभावशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । स्वभावशून्यतां न जानन्ति
न पश्यन्ति । अभावस्वभावशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।

स्मृत्युपस्थानानि न जानन्ति न पश्यन्ति । सम्यक्प्रहाणानि न

जानन्ति न पश्यन्ति । ऋद्धिपादान् न जानन्ति न पश्यन्ति । पञ्चेन्द्रियाणि न जानन्ति न पश्यन्ति । पञ्चबलानि न जानन्ति न पश्यन्ति । सप्तबोधज्ञानि न जानन्ति न पश्यन्ति । आर्याष्टाङ्ग-
मार्गं न जानन्ति न पश्यन्ति । आर्यसत्यानि न जानन्ति न पश्यन्ति । ध्यानानि न जानन्ति न पश्यन्ति । अप्रमाणानि न जानन्ति न पश्यन्ति । आरूढ्यसमापत्तीर्नजानन्ति न पश्यन्ति । अष्टौविमोचान्नजानन्ति न पश्यन्ति । नवानुपूर्वविहारसमापत्तीर्न-
जानन्ति न पश्यन्ति । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि न जानन्ति न पश्यन्ति । अभिज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति । समा-
धौन्नजानन्ति न पश्यन्ति । धारणीमुखानि न जानन्ति न पश्यन्ति । तथागतबलानि न जानन्ति न पश्यन्ति । चत्वारिवैशारद्यानि न जानन्ति न पश्यन्ति । चतस्रः प्रतिस्मिदो न जानन्ति न पश्यन्ति । महाभैत्री न जानन्ति न पश्यन्ति । महाकरुणां न जानन्ति न पश्यन्ति । अष्टादशावेणिकान् बुद्धधर्मान्नजानन्ति न पश्यन्ति ।

ते बाला इति संख्यां गच्छन्ति । ते न निर्यान्ति । कुतो न निर्यान्ति । कामधातोर्न निर्यान्ति । रूपधातोर्न निर्यान्ति । आरूढ्य-
धातोर्न निर्यान्ति । आवकधातोर्न निर्यान्ति । प्रत्येकबुद्धभूमेर्न निर्यान्ति ।

ते न अद्दधति । किमिति न अद्दधति । रूपं रूपेणशून्यमिति न अद्दधति । वेदनावेदनयाशून्येति न अद्दधति । संज्ञासंज्ञया-
शून्येति न अद्दधति । संस्काराः संस्कारैः शून्या इति न अद्दधति । विज्ञानं विज्ञानेन शून्यमिति न अद्दधति ।

चक्षुश्चक्षुषा शून्यमिति न अद्दधति । एवं श्रोत्रेण शून्यमिति न अद्दधति । घ्राणं घ्राणेन शून्यमिति न अद्दधति । जिह्वा-
जिह्वया शून्येति न अद्दधति । कायः कायेन शून्य इति न अद्दधति । मनो मनसा शून्यमिति न अद्दधति । रूपं रूपेण शून्यमिति न अद्दधति । शब्दः शब्देन शून्य इति न अद्दधति । गन्धो गन्धेन शून्य इति न अद्दधति । रसो रसेन शून्य इति न अद्दधति । स्पर्शः स्पर्शेन शून्य इति न अद्दधति । धर्माः धर्मैः शून्या इति न अद्दधति । चक्षुर्विज्ञानं चक्षुर्विज्ञानेन शून्यमिति न अद्दधति । श्रोत्रविज्ञानं श्रोत्रविज्ञानेन शून्यमिति न अद्दधति । घ्राणविज्ञानं घ्राणविज्ञानेन शून्यमिति न अद्दधति । जिह्वाविज्ञानं जिह्वाविज्ञानेन शून्यमिति न अद्दधति । कायविज्ञानं काय-
विज्ञानेन शून्यमिति न अद्दधति । मनोविज्ञानं मनोविज्ञानेन शून्यमिति न अद्दधति ।

चक्षुःसंस्पर्शश्चक्षुःसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्दधति । श्रोत्रसंस्पर्शः श्रोत्रसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्दधति । घ्राणसंस्पर्शो घ्राणसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्दधति । जिह्वासंस्पर्शो जिह्वासंस्पर्शेन शून्य इति न अद्दधति । कायसंस्पर्शः कायसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्दधति । मनःसंस्पर्शो मनःसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्दधति ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या इति न अद्दधति । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्येति न अद्दधति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्येति न अद्दधति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना जिह्वासंस्पर्शप्रत्यय-

वेदनया शून्येति न अद्दधति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना कायसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदनया शून्येति न अद्दधति । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्येति न अद्दधति ।

दानपारमिता दानपारमिताया शून्येति न अद्दधति । शील-
पारमिता शीलपारमिताया शून्येति न अद्दधति । चान्तिपार-
मिता चान्तिपारमिताया शून्येति न अद्दधति । वीर्यपारमिता
वीर्यपारमिताया शून्येति न अद्दधति । ध्यानपारमिता ध्यान-
पारमिताया शून्या इति न अद्दधति । प्रज्ञापारमिता प्रज्ञा-
पारमिताया शून्येति न अद्दधति ।

अध्यात्मशून्यता अध्यात्मशून्यतया शून्येति न अद्दधति । बहिर्द्धा-
शून्यता बहिर्द्धाशून्यतया शून्येति न अद्दधति । अध्यात्मबहिर्द्धा-
शून्यता अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतया शून्येति न अद्दधति । शून्यता-
शून्यता शून्यताशून्यतया शून्येति न अद्दधति । महाशून्यता महा-
शून्यतया शून्येति न अद्दधति । परमार्थशून्यता परमार्थशून्यतया
शून्येति न अद्दधति । संस्कृतशून्यता संस्कृतशून्यतया शून्येति न
अद्दधति । असंस्कृतशून्यताऽसंस्कृतशून्यतया शून्येति न अद्दधति ।
अत्यन्तशून्यता अत्यन्तशून्यतया शून्येति न अद्दधति । अनवराग-
शून्यता अनवरागशून्यतया शून्येति न अद्दधति । अनवकारशून्यता
अनवकारशून्यतया शून्येति न अद्दधति । प्रकृतिशून्यता प्रकृति-
शून्यतया शून्येति न अद्दधति । सर्वधर्मशून्यता सर्वधर्मशून्यतया
शून्येति न अद्दधति । खलचणशून्यता खलचणशून्यतया शून्येति
न अद्दधति । अनुपलम्भशून्यता अनुपलम्भशून्यतया शून्येति न

अद्दधति । अभावशून्यता अभावशून्यतया शून्येति न अद्दधति ।
स्वभावशून्यता स्वभावशून्यतया शून्येति न अद्दधति । अभाव-
स्वभावशून्यता अभावस्वभावशून्यतया शून्येति न अद्दधति ।

चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि स्मृत्युपस्थानैः शून्यानीति न
अद्दधति । चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि सम्यक्प्रहाणानैः शून्यानीति
न अद्दधति । च्छद्धिपादाः च्छद्धिपादैः शून्या इति न अद्दधति ।
इन्द्रियाणीन्द्रियैः शून्यानीति न अद्दधति । बलानिबलैः
शून्यानीति न अद्दधति । बोध्यङ्गानि बोध्यङ्गैः शून्यानीति
न अद्दधति । आर्याष्टाङ्गमार्ग आर्याष्टाङ्गमार्गेण शून्य इति
न अद्दधति । आर्यसत्यान्यार्यसत्यैः शून्यानीति न अद्दधति ।
ध्यानानि ध्यानैः शून्यानीति न अद्दधति । अप्रमाणान्यप्रमाणै
शून्यानीति न अद्दधति । आरूपसमापत्तय आरूपसमा-
पत्तिभिः शून्या इति न अद्दधति । अष्टौ विमोक्षाः विमोक्षैः
शून्या इति न अद्दधति । नवानुपूर्वविहारसमापत्तयो नवानु-
पूर्वविहारसमापत्तिभिः शून्या इति न अद्दधति । शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्ष-
मुखैः शून्यानीति न अद्दधति । अभिज्ञा अभिज्ञाभिः शून्या इति
न अद्दधति । समाधयः समाधिभिः शून्या इति न अद्दधति ।
धारणीमुखानि धारणीमुखैः शून्यानीति न अद्दधति । तथागत-
बलानि तथागतबलैः शून्यानीति न अद्दधति । वैशारद्यानि
वैशारद्यैः शून्यानीति न अद्दधति । प्रतिसम्बिदः प्रतिसम्बिद्धिः
शून्या इति न अद्दधति । महामैत्री महामैत्र्या शून्येति न

अद्दधति । महाकरुणा महाकरुणया शून्येति न अद्दधति ।
आवेणिकबुद्धधर्माः आवेणिकबुद्धधर्मैः शून्या इति न अद्दधति ।

ओत आपत्तिफलं ओत आपत्तिफलेन शून्यमिति न अद्द-
धति । सकृदागामिफलं सकृदागामिफलेन शून्यमिति न अद्दधति ।
अनागामिकफलमनागामिकफलेन शून्यमिति न अद्दधति ।
अर्हन्त्वमर्हत्त्वेन शून्यमिति न अद्दधति । प्रत्येकबोधिः प्रत्येकबोधा
शून्येति न अद्दधति । मार्गाकारज्ञता मार्गाकारज्ञतया शून्येति न
अद्दधति । सर्वाकारज्ञता सर्वाकारज्ञतया शून्येति न अद्दधति ।

ते न प्रतितिष्ठन्ति । कमिति न प्रतितिष्ठन्ति । दानपार-
मितायां न प्रतितिष्ठन्ति । शौलपारमितायां न प्रतितिष्ठन्ति ।
चान्तिपारमितयां न प्रतितिष्ठन्ति । वीर्यपारमितायां न प्रति-
तिष्ठन्ति । ध्यानपारमितायां न प्रतितिष्ठन्ति । प्रज्ञापारमितायां
न प्रतितिष्ठन्ति ।

अध्यात्मशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । बहिर्द्धाशून्यतायां न
प्रतितिष्ठन्ति । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति ।
शून्यताशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । महाशून्यतायां न प्रति-
तिष्ठन्ति । परमार्थशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । संस्कृतशून्यतायां
न प्रतितिष्ठन्ति । असंस्कृतशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । अत्यन्त-
शून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । अनवरागशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति ।
अनवकारशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । प्रकृतिशून्यतायां न प्रति-
तिष्ठन्ति । सर्वधर्मशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । स्वलक्षणशून्य-
तायां न प्रतितिष्ठन्ति । अनुपलम्भशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति ।

अभावशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । स्वभावशून्यतायां न प्रति-
तिष्ठन्ति । अभावस्वभावशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति ।

आवैवर्त्तिकभूमौ न प्रतितिष्ठन्ति । स्मृत्युपस्थानेषु न प्रति-
तिष्ठन्ति । सम्यक्प्रहाणेषु न प्रतितिष्ठन्ति । ऋद्धिपादेषु न प्रति-
तिष्ठन्ति । इन्द्रियेषु न प्रतितिष्ठन्ति । बलेषु न प्रतितिष्ठन्ति ।
बोधङ्गेषु न प्रतितिष्ठन्ति । आर्याष्टाङ्गमार्गे न प्रतितिष्ठन्ति ।
आर्यसत्येषु न प्रतितिष्ठन्ति । ध्यानेषु न प्रतितिष्ठन्ति । अप्रमाणेषु
न प्रतितिष्ठन्ति । आरूप्यसमापत्तिषु न प्रतितिष्ठन्ति । अष्टासु
विमोक्षेषु न प्रतितिष्ठन्ति । नवाऽनुपूर्वविचारसमापत्तिषु न
प्रतितिष्ठन्ति । अभिज्ञासु न प्रतितिष्ठन्ति । समाधिषु न
प्रतितिष्ठन्ति । धारणीमुखेषु न प्रतितिष्ठन्ति । तथागतबलेषु न
प्रतितिष्ठन्ति । वैशारद्येषु न प्रतितिष्ठन्ति । प्रतिसम्बित्सु न
प्रतितिष्ठन्ति । महाभैत्र्यां न प्रतितिष्ठन्ति । महाकरुणायां
न प्रतितिष्ठन्ति । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मेषु न प्रतितिष्ठन्ति ।

तेऽभिनिविष्टाः । किमित्यभिनिविष्टाः । रूपेऽभिनिविष्टाः ।
वेदनायामभिनिविष्टाः । संज्ञायामभिनिविष्टाः । संस्कारेष्वभि-
निविष्टाः । विज्ञानेऽभिनिविष्टाः । चक्षुष्वभिनिविष्टाः । श्रोत्रेष्वभि-
निविष्टाः । घ्राणेऽभिनिविष्टाः । जिह्वायामभिनिविष्टाः । काये-
ऽभिनिविष्टाः । मनस्यभिनिविष्टाः । रूपेऽभिनिविष्टाः । शब्देऽभि-
निविष्टाः । गन्धेऽभिनिविष्टाः । रसेऽभिनिविष्टाः । स्पर्शेऽभि-
निविष्टाः । धर्मेऽभिनिविष्टाः । चक्षुर्धातावभिनिविष्टाः । श्रोत्र-
धातावभिनिविष्टाः । घ्राणधातावभिनिविष्टाः । जिह्वाधातावभि-
निविष्टाः । कायधातावभिनिविष्टाः । मनोधातावभिनिविष्टाः ।

चक्षुर्विज्ञानधातावभिनिविष्टाः । ओत्रविज्ञानधातावभिनिविष्टाः ।
 घ्राणविज्ञानधातावभिनिविष्टाः । जिह्वाविज्ञानधातावभिनिविष्टाः ।
 कायविज्ञानधातावभिनिविष्टाः । मनोविज्ञानधातावभिनिविष्टाः ।
 धर्मधातुष्वभिनिविष्टाः । विज्ञानेऽभिनिविष्टाः । रागेऽभिनिविष्टाः ।
 द्वेषेऽभिनिविष्टाः । मोहेऽभिनिविष्टाः । दृष्टिद्वन्द्वेऽभिनिविष्टाः ।
 अविद्यायामभिनिविष्टाः । संस्कारेष्वभिनिविष्टाः । विज्ञानेऽभि-
 निविष्टाः । नामरूपेऽभिनिविष्टाः । षडायतनेऽभिनिविष्टाः । स्वर्ग-
 ऽभिनिविष्टाः । वेदनायामभिनिविष्टाः । तृष्णायामभिनिविष्टाः ।
 उपादानेऽभिनिविष्टाः । आवेऽभिनिविष्टाः । जातावभिनिविष्टाः ।
 जरामरणेष्वभिनिविष्टाः ।

दानपारमितायामभिनिविष्टाः । शीलपारमितायामभि-
 निविष्टाः । चान्तिपारमितायामभिनिविष्टाः । वीर्यपारमिताया-
 मभिनिविष्टाः । ध्यानपारमितायामभिनिविष्टाः । प्रज्ञापार-
 मितायामभिनिविष्टाः ।

अध्यात्मशून्यतायामभिनिविष्टाः । बहिर्द्वारशून्यतायामभि-
 निविष्टाः । अध्यात्मबहिर्द्वारशून्यतायामभिनिविष्टाः । शून्यता-
 शून्यतायामभिनिविष्टाः । महाशून्यतायामभिनिविष्टाः । परमार्थ-
 शून्यतायामभिनिविष्टाः । संस्कृतशून्यतायामभिनिविष्टाः । असंस्कृत-
 शून्यतायामभिनिविष्टाः । अत्यन्तशून्यतायामभिनिविष्टाः । अन-
 वराग्रशून्यतायामभिनिविष्टाः । अजवकारशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
 प्रकृतिशून्यतायामभिनिविष्टाः । सर्वधर्मशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
 खलचणशून्यतायामभिनिविष्टाः । अनुपलभशून्यतायामभिनिविष्टाः ।

अभावशून्यतायामभिनिविष्टाः । स्वभावशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
 अभावस्वभावशून्यतायामभिनिविष्टाः ।

सृष्टुपस्थानेष्वभिनिविष्टाः । सम्यक्प्रहाणेष्वभिनिविष्टाः । चङ्खि-
 पादेष्वभिनिविष्टाः । इन्द्रियेष्वभिनिविष्टाः । बलेष्वभिनिविष्टाः ।
 बोध्यङ्गेष्वभिनिविष्टाः । आर्यागङ्गामार्गेष्वभिनिविष्टाः । आर्यसत्ये-
 स्वभिनिविष्टाः । ध्यानेष्वभिनिविष्टाः । अप्रमाणेष्वभिनिविष्टाः ।
 आरूपसमापत्तिष्वभिनिविष्टाः । अष्टासु विमोक्षेष्वभिनिविष्टाः ।
 नवानुपूर्वविहारसमापत्तिष्वभिनिविष्टाः । शून्यतानिमित्ताप्रणि-
 हितविमोक्षासुखेष्वभिनिविष्टाः । अभिज्ञास्वभिनिविष्टाः । समाधि-
 स्वभिनिविष्टाः । तथागतबलेष्वभिनिविष्टाः । वैशारद्येष्वभि-
 निविष्टाः । प्रतिसम्बन्धेष्वभिनिविष्टाः । अहासैश्यामभिनिविष्टाः ।
 महाकरुणायामभिनिविष्टाः । आवेष्टिकबुद्धधर्मेष्वभिनिविष्टाः ।
 श्रोत आपत्तिफलेष्वभिनिविष्टाः । सहदागामिफलेष्वभिनिविष्टाः ।
 अनागामिफलेष्वभिनिविष्टाः । अर्हत्त्वेऽभिनिविष्टाः । प्रत्येकबोधा-
 वभिनिविष्टाः । मार्गाकारज्ञतायामभिनिविष्टाः । अनुत्तरायां
 सम्यक्सम्बोधवभिनिविष्टाः ।

तेन कारणेन बाला इत्युच्यन्ते । आह । एवं शिष्यमाणो
 भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिष्यते । सर्वा-
 कारज्ञतायां निर्याति । भगवानाह । इह शारदतीपुत्र बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपायकौशलेन प्रज्ञापारमितां कल्पयित्वाऽभि-
 निविशते । ध्यानपारमितां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । वीर्यपार-
 मितां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । चान्तिपारमितां कल्पयित्वा-

ऽभिनिविशते । शीलपारमितां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । दान-
पारमितां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अध्यात्मशून्यतां कल्पयित्वा-
ऽभिनिविशते । बहिर्द्वीशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अध्यात्म-
बहिर्द्वीशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । शून्यताशून्यतां कल्प-
यित्वाऽभिनिविशते । महाशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । पर-
मार्थशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । संस्कृतशून्यतां कल्पयित्वा-
ऽभिनिविशते । असंस्कृतशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अत्यन्त-
शून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अनवरागशून्यतां कल्पयित्वा-
ऽभिनिविशते । अनवकारशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । प्रकृति-
शून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । सर्वधर्मशून्यतां कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । स्वल्पशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अनुपलम्भ-
शून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अभावशून्यतां कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । स्वभावशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अभावस्वभाव-
शून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।

सृत्युपस्थानानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । सम्यक्प्रहाणानि
कल्पयित्वाऽभिनिविशते । ऋद्धिपादान् कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।
इन्द्रियाणि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । बलानि कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । बोध्यङ्गानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । आर्याष्टाङ्गमार्गं
कल्पयित्वाऽभिनिविशते । आर्यसत्यानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।
ध्यानानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अप्रमाणानि कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । आरूप्यसमापत्तीं कल्पयित्वाऽभिनिविशते । शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोक्षाणि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अभिज्ञाः

कल्पयित्वाऽभिनिविशते । समाधीन् कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।
धारणीमुखानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । तथागतबलानि कल्प-
यित्वाऽभिनिविशते । वैशारद्यानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । प्रति-
सन्निदः कल्पयित्वाऽभिनिविशते । महामैत्रीं कल्पयित्वाऽभिनिवि-
शते । महाकरुणां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अष्टादशवेणिकबुद्ध-
धर्मान् कल्पयित्वाऽभिनिविशते । सर्वज्ञतां कल्पयित्वाऽभिनिवि-
शते । मार्गाकारज्ञतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । सर्वाकारज्ञतां
कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।

अनेन शारदतीपुत्र पथ्यायेण बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां न शिचते । सर्वाकारज्ञतायां न निर्याति । आह । कथं
पुनर्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचते । यथा-
शिचमाणः प्रज्ञापारमितायां निर्याति । भगवानाह । यदा शार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंस्तं प्रज्ञापार-
मितां नोपलभते । न समनुपश्यत्येव खलु शारदतीपुत्र बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां
निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
ध्यानपारमितायां चरंस्तं ध्यानपारमितां नोपलभते न समनु-
पश्यत्येवं खलु शिचमाणः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन ।
यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो वीर्यपारमितायां चरंस्तं
वीर्यपारमितां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां

सुभूते ऽन्यानि तथागतबलानि अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यानि वैशारद्यानि अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्या प्रतिस्मिदोऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यामहामैत्री अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यामहाकरुणाऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्येऽष्टादशाबेणिकबुद्धधर्माः अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याबोधिरन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।

न भगवन्नन्यद्रूपमन्यामाया । रूपमेव माया मायैव रूपं । न भगवन्नन्यावेदनाऽन्यामाया । वेदनैव माया मायैव वेदना । न भगवन्नन्यासंज्ञाऽन्यामाया । संज्ञैव माया मायैव संज्ञा । न भगवन्नन्येसंस्कारा अन्यामाया । संस्कारा एव माया मायैव संस्काराः । न भगवन्नन्यद्विज्ञानमन्यमाया । विज्ञानमेव माया मायैव विज्ञानं । न भगवन्नन्यच्चक्षुरन्यामाया । चक्षुरेव माया मायैव चक्षुः । न भगवन्नन्यच्छ्रोत्रमन्यमाया । श्रोत्रमेव माया मायैव श्रोत्रं । न भगवन्नन्यद्वाणमन्यमाया । प्राणमेव माया मायैव प्राणं । न भगवन्नन्याजिज्ञाऽन्यामाया । जिज्ञैव माया मायैव जिज्ञा । न भगवन्नन्यः कायोऽन्यामाया । काय एव माया मायैव कायः । न भगवन्नन्यमनोऽन्यामाया । मन एव माया मायैव मनः ।

न भगवन्नन्यद्रूपमन्यामाया । रूपमेव माया मायैव रूपं ।

न भगवन्नन्यः शब्दोऽन्यामाया । शब्द एव माया मायैव शब्दः । न भगवन्नन्योगन्धोऽन्यामाया । गन्ध एव माया मायैव गन्धः । न भगवन्नन्योरसोऽन्यामाया । रस एव माया मायैव रसः । न भगवन्नन्यः स्पर्शोऽन्यामाया । स्पर्श एव माया मायैव स्पर्शः । न भगवन्नन्ये धर्मा अन्यामाया । धर्मा एव माया मायैव धर्माः । न भगवन्नन्यच्चक्षुर्विज्ञानमन्या माया । चक्षुर्विज्ञानमेव माया मायैव चक्षुर्विज्ञानं । न भगवन्नन्यत् श्रोत्रविज्ञानमन्या माया । श्रोत्रविज्ञानमेव माया मायैव श्रोत्रविज्ञानं । न भगवन्नन्यद्वाण-विज्ञानमन्या माया । प्राणविज्ञानमेव माया मायैव प्राणविज्ञानं । न भगवन्नन्यजिज्ञाविज्ञानमन्या माया । जिज्ञाविज्ञानमेव माया मायैव जिज्ञाविज्ञानं । न भगवन्नन्यत् कायविज्ञानमन्या माया । कायविज्ञानमेव माया मायैव कायविज्ञानं । न भगवन्नन्यमनो-विज्ञानमन्या माया । मनोविज्ञानमेव माया मायैव मनोविज्ञानं । न भगवन्नन्यश्चक्षुःसंस्पर्शोऽन्या माया । चक्षुःसंस्पर्श एव माया मायैव चक्षुःसंस्पर्शः । न भगवन्नन्यः श्रोत्रसंस्पर्शोऽन्यामाया । श्रोत्रसंस्पर्श एव माया मायैव श्रोत्रसंस्पर्शः । न भगवन्नन्यो प्राणसंस्पर्शोऽन्या माया । प्राणसंस्पर्श एव माया मायैव प्राणसंस्पर्शः । न भगवन्नन्यो जिज्ञा-संस्पर्शोऽन्या माया । जिज्ञासंस्पर्श एव माया मायैव जिज्ञासंस्पर्शः । न भगवन्नन्यः कायसंस्पर्शोऽन्या माया । कायसंस्पर्श एव माया मायैव कायसंस्पर्शः । न भगवन्नन्यो मनःसंस्पर्शोऽन्या माया । मनःसंस्पर्श एव माया मायैव मनःसंस्पर्शः । न भगवन्नन्याचक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽन्यामाया । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया मायैव चक्षुःसंस्पर्श-

प्रत्ययवेदना । न भगवन्नन्या ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ऽन्यामाया ।
ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया मायैव ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ।
न भगवन्नन्यो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽन्या माया । घ्राणसंस्पर्शप्रत्यय-
वेदनैव माया मायैव घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न भगवन्नन्या
जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽन्या माया । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया
मायैव जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न भगवन्नन्याकायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
ऽन्या माया । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया मायैव कायसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदना । न भगवन्नन्या मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ऽन्या माया ।
मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया मायैव मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ।

न भगवन्नन्यः पृथिवीधातुरन्या माया । पृथिवीधातुरेव माया
मायैव पृथिवीधातुः । न भगवन्नन्योऽब्धातुरन्या माया । अब्धातुरेव
माया मायैवाब्धातुः । न भगवन्नन्यस्तेजोधातुरन्या माया । तेजो-
धातुरेव माया मायैव तेजोधातुः । न भगवन्नन्योवायुधातुरन्या माया ।
वायुधातुरेव माया मायैव वायुधातुः । न भगवन्नन्य आकाश-
धातुरन्या माया । आकाशधातुरेव माया मायैवाकाशधातुः । न
भगवन्नन्योविज्ञानधातुरन्या माया । विज्ञानधातुरेव माया मायैव
विज्ञानधातुः । न भगवन्नन्याऽविद्याऽन्या माया । अविद्यैव माया
मायैवाविद्या । न भगवन्नन्य संस्काराः अन्या माया । संस्कारा एव
माया मायैव संस्काराः । न भगवन्नन्यद्विज्ञानमन्या माया ।
विज्ञानमेव माया मायैव विज्ञानं । न भगवन्नन्यनामरूपमन्या
माया । नामरूपमेव माया मायैव नामरूपं । न भगवन्नन्यत्
षडायतनमन्या माया । षडायतनमेव माया मायैव षडायतनं ।

न भगवन्नन्यःस्पर्शोऽन्या माया । स्पर्श एव माया मायैव स्पर्शः ।
न भगवन्नन्या वेदनाऽन्या माया । वेदनैव माया मायैव वेदना ।
न भगवन्नन्या तृष्णाऽन्या माया । तृष्णैव माया मायैव तृष्णा ।
न भगवन्नन्यदुपादानमन्या माया । उपादान एव माया मायैवो-
पादानं । न भगवन्नन्योभवोऽन्या माया । भव एव माया मायैव
भवः । न भगवन्नन्या जातिरन्या माया । जातिरेव माया मायैव
जातिः । न भगवन्नन्यज्जराभरणमन्या माया । जराभरणमेव माया
मायैव जराभरणं ।

न भगवन्नन्या दानपारमिताऽन्या माया । दानपारमितैव माया
मायैव दानपारमिता । न भगवन्नन्याशीलपारमिताऽन्यामाया ।
शीलपारमितैव माया मायैव शीलपारमिता । न भगवन्नन्या
चान्तिपारमिताऽन्या माया । चान्तिपारमितैव माया मायैव
चान्तिपारमिता । न भगवन्नन्या वीर्यपारमिताऽन्या माया ।
वीर्यपारमितैव माया मायैव वीर्यपारमिता । न भगवन्नन्या
ध्यानपारमिताऽन्या माया । ध्यानपारमितैव माया मायैव ध्यान-
पारमिता । न भगवन्नन्या प्रज्ञापारमिताऽन्या माया । प्रज्ञा-
पारमितैव माया मायैव प्रज्ञापारमिता ।

न भगवन्नन्याऽध्यात्मशून्यताऽन्या माया । अध्यात्मशून्यतैव माया
मायैवाध्यात्मशून्यता । न भगवन्नन्याबहिर्द्धाशून्यताऽन्या माया ।
बहिर्द्धाशून्यतैव माया मायैव बहिर्द्धाशून्यता । न भगवन्नन्या
ऽध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताऽन्या माया । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतैव माया
मायैवाऽध्यात्मबहिर्द्धाशून्यता । न भगवन्नन्याशून्यताऽन्यामाया ।

शून्यताशून्यतैव माया मायैव शून्यता शून्यता । न भगवन्नन्या
 महाशून्यताऽन्या माया । महाशून्यतैव माया मायैव महाशून्यता ।
 न भगवन्नन्या परमार्थशून्यताऽन्या माया । परमार्थशून्यतैव माया
 मायैव परमार्थशून्यता । न भगवन्नन्या संस्कृतशून्यताऽन्या माया ।
 संस्कृतशून्यतैव माया मायैव संस्कृतशून्यता । न भगवन्नन्याऽसंस्कृत-
 शून्यताऽन्या माया । असंस्कृतशून्यतैव माया मायैवासंस्कृतशून्यता ।
 न भगवन्नन्याऽत्यन्तशून्यताऽन्या माया । अत्यन्तशून्यतैव माया
 मायैवात्यन्तशून्यता । न भगवन्नन्याऽनवरागशून्यताऽन्यामाया ।
 अनवरागशून्यतैव माया मायैवाऽनवरागशून्यता । न भगवन्नन्या-
 नवकारशून्यताऽन्या माया । अनवकारशून्यतैव माया मायैवानव-
 कारशून्यता । न भगवन्नन्या प्रकृतिशून्यताऽन्या माया । प्रकृति-
 शून्यतैव माया मायैव प्रकृतिशून्यता । न भगवन्नन्या सर्वधर्मशून्यता-
 ऽन्या माया । सर्वधर्मशून्यतैव माया मायैव सर्वधर्मशून्यता । न
 भगवन्नन्याऽखलक्षणशून्यताऽन्या माया । खलक्षणशून्यतैव माया मायैव
 खलक्षणशून्यता । न भगवन्नन्याऽनुपलम्भशून्यताऽन्या माया । अनुप-
 लम्भशून्यतैव माया मायैवानुपलम्भशून्यता । न भगवन्नन्याऽभाव-
 शून्यताऽन्या माया । अभावशून्यतैव माया मायैवाभावशून्यता । न
 भगवन्नन्या स्वभावशून्यताऽन्या माया । स्वभावशून्यतैव माया मायैव
 स्वभावशून्यता । न भगवन्नन्याऽभावस्वभावशून्यताऽन्या माया ।
 अभावस्वभावशून्यतैव माया मायैवाभावस्वभावशून्यता ।

न भगवन्नन्यानि सृत्युपस्थानान्यन्यामाया । सृत्युपस्थानान्येव
 माया मायैव सृत्युपस्थानानि । न भगवन्नन्यानि सम्यक्प्रहाणानि

अन्या माया । सम्यक्प्रहाणान्येव माया मायैव सम्यक्प्रहाणानि ।
 न भगवन्नन्ये ऋद्धिपादा अन्यामाया । ऋद्धिपादा एव माया मायैव
 ऋद्धिपादाः । न भगवन्नन्यानीन्द्रियाण्यन्यामाया । इन्द्रियाण्येव माया
 मायैवेन्द्रियाणि । न भगवन्नन्यानि बलान्यमाया । बलान्येव माया
 मायैव बलानि । न भगवन्नन्यानि बोध्यङ्गान्यन्या माया । बोध्यङ्गान्येव
 माया मायैव बोध्यङ्गानि । न भगवन्नन्याऽर्य्याष्टाङ्गमार्गोऽन्या माया ।
 आर्य्याष्टाङ्गमार्ग एव माया मायैवार्य्याष्टाङ्गमार्गः । न भगवन्नन्या
 न्यार्थसत्यान्यन्या माया । आर्थसत्यान्येव माया मायैवार्थसत्यानि ।
 न भगवन्नन्यानि ध्यानान्यन्या माया । ध्यानान्येव माया मायैव
 ध्यानानि । न भगवन्नन्यान्यप्रमाणान्यन्या माया । अप्रमाणान्येव माया
 मायैवाप्रमाणानि । न भगवन्नन्या आरूप्यसमापत्तयोऽन्या माया ।
 आरूप्यसमापत्तय एव माया मायैवाऽरूप्यसमापत्तयः । न भगवन्नन्ये
 विमोक्षा अन्यामाया । विमोक्षा एव माया मायैव विमोक्षाः ।
 न भगवन्नन्या नवानुपूर्वविहार समापत्तयोऽन्यामाया । नवानु-
 पूर्वविहारसमापत्तय एव माया मायैव नवानुपूर्वविहारसमा-
 पत्तयः । न भगवन्नन्यानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि
 अन्यामाया । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्येव माया मायैव
 शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । न भगवन्नन्याऽभिज्ञा
 अन्यामाया । अभिज्ञैव माया मायैवाभिज्ञा । न भगवन्नन्ये समा-
 धयोऽन्यामाया । समाधय एव माया मायैव समाधयः । न
 भगवन्नन्यानि धारणीमुखान्यन्या माया । धारणीमुखान्येव माया
 मायैव धारणीमुखानि । न भगवन्नन्यानि तथागतबलान्यन्यामाया ।

तथागतबलान्येव माया मायैव तथागतबलानि । न भगवन्नन्यानि
 वैशारद्यानि अन्यामाया । वैशारद्यान्येव माया मायैव वैशारद्यानि ।
 न भगवन्नन्याः प्रतिसम्बिदोऽन्यामाया । प्रतिसम्बिद् एव माया
 मायैव प्रतिसम्बिदः । न भगवन्नन्यामहामैत्री अन्यामाया ।
 महामैत्र्येव माया मायैव महामैत्री । न भगवन्नन्या महाकरुणा-
 ऽन्यामाया । महाकरुणैव माया मायैव महाकरुणा । न भगवन्नन्या
 ऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः अन्यामाया । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मा
 एव माया मायैवाष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः । न भगवन्नन्यच्छ्रोत
 आपत्तिफलमन्यामाया । श्रोत आपत्तिफलमेव माया मायैव श्रोत
 आपत्तिफलं । न भगवन्नन्यत्सकृदागामिफलमन्यामाया । सकृदा-
 गामिफलमेव माया मायैव सकृदागामिफलं । न भगवन्नन्यदना-
 गामिफलमन्यामाया । अनागामिफलमेव माया मायैवानागामि-
 फलं । न भगवन्नन्यदर्हत्त्वमन्यामाया । अर्हत्त्वमेव माया मायैवार्हत्वं ।
 न भगवन्नन्याप्रत्येकबोधिरन्यामाया । प्रत्येकबोधिरेव माया मायैव
 प्रत्येकबोधिः । न भगवन्नन्यामार्गाकारज्ञताऽन्यामाया । मार्गाकारज्ञ-
 तैव माया मायैव मार्गाकारज्ञता । न भगवन्नन्यासर्वाकारज्ञता-
 ऽन्यामाया । सर्वाकारज्ञतैव माया मायैव सर्वाकारज्ञता ।

तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि पुमायाया उत्पादो वा निरोधो
 वा । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि
 ऽनुमायायाः संक्षेपो वा व्यवदानं वा । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते यस्य नोत्पादो न निरोधो न
 व्यवदानमपि स न प्रज्ञापारमितायां शिञ्चित्वे । सर्वाकारज्ञतायां

निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्स्यतीति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽत्रैषा स संज्ञासमज्ञाप्रज्ञप्रिव्यवहारः ।
 पञ्चसूपादानस्कन्धेषु यदुतबोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञासमज्ञाप्रज्ञप्रिव्यवहारमात्रेण
 पञ्चानामुपादानस्कन्धानामुत्पादो वा निरोधो वा संक्षेपोवाव्यवदानं
 वोपलभ्यते । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते यस्य न संज्ञा न समज्ञा न प्रज्ञप्तिर्न व्यवहारो न नाम न
 नामप्रज्ञप्तिर्न कायो न कायकर्म, न वाक् न वाक्कर्म, न मनो न
 मनःकर्मनोत्पादो न निरोधो न संक्षेपो न व्यवदानमपि नु स
 प्रज्ञापारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति सर्वा-
 कारज्ञतामनुप्राप्स्यतीति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
 मितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञता-
 मनुप्राप्स्यत्यनुपलभ्ययोगेन । आह । यथाहं भगवन् भगवतो-
 भाषितस्वार्थमाजानामि । प्रज्ञापारमितायां शिञ्चमाणेन बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन मायापुरुषेणेव शिञ्चितव्यं । भवत्यनुत्तरायां
 सम्यक्सम्बोधौ । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् सर्व एते माया-
 पुरुषावेदितव्याः । यदुतपञ्चस्कन्धाः ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि त्विमे पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञा-
 पारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । आह । नोहीदं
 भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावः पञ्चस्कन्धाः । स
 चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते

स्वप्नोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चिला सर्वाकारज्ञतायां
 निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्न-
 भावस्वभावः पञ्चस्कन्धाः । स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते मायोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चिला सर्वाकारज्ञतायां निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावाः पञ्चस्कन्धाः स चाभाव-
 स्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते प्रतिश्रुत्-
 कोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चिला सर्वाकारज्ञतायां
 निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्न-
 भावस्वभावाः प्रतिश्रुत्काः स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते प्रतिभासोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चिला सर्वाकारज्ञतायां निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावः प्रतिभासः स चाभाव-
 स्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते उदक-
 चन्द्रोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चिला सर्वाकारज्ञतायां
 निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्न-
 भावस्वभाव उदकचन्द्रः स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते मरीच्युपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चिला सर्वाकारज्ञतायां निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावो मरीचिः स चाभावस्वभावो-
 नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते निर्मितोपमाः
 पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चिला सर्वाकारज्ञतायां निर्यान्ति ।

आह नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावो-
 निर्मितः । स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते स्वप्नोपमं रूपं स्वप्नोपमा वेदना स्वप्नोपमा संज्ञा
 स्वप्नोपमाः संस्काराः स्वप्नोपमं विज्ञानं । तत् षडिन्द्रियं ते पञ्चो-
 पादानस्कन्धाः । ते चाऽध्यात्मशून्यतया नोपलभ्यन्ते बहिर्द्वीशून्यतया
 नोपलभ्यन्ते । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतया नोपलभ्यन्ते । शून्यताशून्यतया
 नोपलभ्यन्ते । महाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । संस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । अत्यन्तशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवरागशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । अनवकारशून्यतया नोपलभ्यन्ते । प्रकृतिशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । सर्वधर्मशून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वलक्षणशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । अनुपलम्भशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । स्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावस्वभावशून्यतया
 नोपलभ्यन्ते ।

मायोपमं सुभूते रूपं मायोपमा वेदना मायोपमा संज्ञा
 मायोपमाः संस्काराः मायोपमं विज्ञानं । यच्च विज्ञानं तत्
 षडिन्द्रियं । तत् पञ्चोपादानस्कन्धाः । ते चाऽध्यात्मशून्यतया
 नोपलभ्यन्ते । बहिर्द्वीशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतया
 नोपलभ्यन्ते । शून्यताशून्यतया नोपलभ्यन्ते । महाशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया नोपलभ्यन्ते । संस्कृतशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अत्यन्तशून्यतया नोप-
 लभ्यन्ते । अनवरागशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवकारशून्यतया नोप-

बहिर्द्वाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । शून्यताशून्यतया नोपलभ्यन्ते । महाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया नोपलभ्यन्ते । संस्कृत-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अत्यन्त-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवराशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवकार-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । प्रकृतिशून्यतया नोपलभ्यन्ते । सर्वधर्म-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वलक्षणशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनुपलम्भ-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वभावशून्य-तया नोपलभ्यन्ते । अभावस्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।

आह । माहैव भगवन्नवयान संप्रस्थितो बोधिसत्त्वो महासत्त्व इमं निर्देशं श्रुत्वा त्तस्येत्सन्नासमापद्येत । भगवानाह । स चेत् सुभूते नवयानसंप्रस्थितो बोधिसत्त्वो महासत्त्वो न प्रज्ञापारमितायासुपाय-कौशल्यो भवेत् । नैव कल्याणमित्रहस्तगतो भवेत् । उत्तस्येत् सन्नासमापद्येत । आह । कतमद्भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायासुपायकौशल्यं । यत्र चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्व इमं निर्देशं श्रुत्वा नोत्तस्यन्ति । न सन्नासमापद्येत ।

भगवानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमिता-याश्चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपमनित्यमिति प्रत्य-वेचते । तच्च नोपलभते । वेदनामनित्येति प्रत्यवेचते नोपलभते । संज्ञामनित्येति प्रत्यवेचते नोपलभते । संस्काराननित्या इति प्रत्यवेचते नोपलभते । विज्ञानमनित्यमिति प्रत्यवेचते नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशल्यं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापार-

मितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपं दुःखमिति प्रत्यवेचते तच्च नोपलभते । वेदनादुःखेति* संज्ञादुःखेति संस्काराः दुःखा इति विज्ञानं दुःखमिति प्रत्यवेचते तच्च नोपलभते । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशल्यं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपमनात्मेति प्रत्यवेचते तच्च नोपलभते । वेदना अनात्मेति संज्ञा अनात्मेति संस्कारा अनात्मान इति विज्ञानमनात्मेति प्रत्यवेचते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशल्यं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपं शान्तमिति प्रत्यवेचते तच्च नोपलभते वेदना शान्तेति संज्ञा शान्तेति संस्काराः शान्ता इति विज्ञानं शान्तमिति प्रत्यवेचते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतमुपायकौशल्यं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपं शून्यमिति वेदनाशून्येति संज्ञाशून्येति संस्काराः शून्या इति विज्ञानं शून्यमिति प्रत्यवेचते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-मितायां चरत उपायकौशल्यं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः

* ख । ग । घ । पुस्तके वेदना, संज्ञा, इत्यादिशब्दोत्तर दुःखादिशब्दात् परं प्रत्यवेचते तच्च नोपलभते इति लिखितं । एवं परत्रापि सर्वत्र-वेदनादिशब्दोत्तरानात्मादिशब्दात् परमपि ।

रूपमनात्मेति प्रत्यवेचते तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रति-
संयुक्तैर्मनसिकारैरूपं शान्तमिति प्रत्यवेचते तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं शून्यमिति प्रत्यवेचते तच्चानु-
पलम्भयोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमानिमित्त-
मिति प्रत्यवेचते तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तै-
र्मनसिकारैरूपमप्रणिहितमिति प्रत्यवेचते तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनभिसंस्कारमिति प्रत्यवेचते
तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं विविक्त-
मिति प्रत्यवेचते तच्चानुपलम्भयोगेन ।

सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्वेदनाऽनित्येति वेदनादुःखेति*
वेदनाऽनात्मेति वेदनाशान्तेति वेदनाशून्येति वेदना आनिमित्तेति
वेदनाऽप्रणिहितेति वेदनाऽनभिसंस्कारेति वेदनाविविक्तेति प्रत्य-
वेचते तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः
संज्ञाऽनित्येति संज्ञादुःखेति संज्ञा अनात्मेति संज्ञाशान्तेति संज्ञा-
शून्येति संज्ञा आनिमित्तेति संज्ञाऽप्रणिहितेति संज्ञाऽनभिसंस्कारेति
संज्ञाविविक्तेति प्रत्यवेचते तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वाकारज्ञता-
प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्कारा अनित्या इति संस्कारादुःखा इति
संस्कारा अनात्मान इति संस्काराः शान्ता इति संस्काराः शून्या
इति संस्काराः आनिमित्ता इति संस्कारा अप्रणिहिता इति
संस्कारा अनभिसंस्कारा इति संस्काराः विविक्ता इति प्रत्यवेचते

* वेदनादिष्वपि सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैरित्यादिपदानां निर्देशोऽस्ति-
रूपवदिति ग्रन्थस्य रीत्यालक्ष्यते आदर्शपुस्तके तु तथानिर्देशो नास्ति ।

तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानम-
नित्यमिति विज्ञानं दुःखमिति विज्ञानमनात्मेति विज्ञानं शान्त-
मिति विज्ञानं शून्यमिति विज्ञानमानिमित्तमिति विज्ञानमप्रणि-
हितमिति विज्ञानमनभिसंस्कारमिति विज्ञानं विविक्तमिति प्रत्य-
वेचते तच्चानुपलम्भयोगेन । तस्यथा* तेषां सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तानां
मनसिकाराणां मनुत्सर्जनता अनिच्छिन्नधुरता इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य वीर्यपारमिता येन बोधिसत्त्वो महासत्त्वो नोत्स्यति न
सन्त्स्यति न सन्त्वासमापद्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनित्यमिति प्रत्यवेचते तच्चानु-
पलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणा-
मवकाशं ददाति । तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं दुःखमिति प्रत्यवेचते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः रूपमनात्मेति प्रत्यवेचते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

* इति समस्तपुस्तकेषु पाठः ।

नुपलभयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानं दुःखमिति
प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां
मनसिकाराणामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां
ये बोधेः परिपन्थकराः । इयं सुभृते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
ध्यानपारमिता । येन बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो नोत्तस्यति न संवस्यति
न संत्रासमापद्यते ।

पुनरपरं सुभृते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरेवं प्रत्यवेक्षते । न रूपशून्यतया
रूपं शून्यं रूपमेव शून्यता शून्यतैव रूपं । न वेदना शून्यतया
वेदनाशून्या वेदनैव शून्यता शून्यतैव वेदना । न संज्ञाशून्यतया
संज्ञाशून्यासंज्ञैव शून्यता शून्यतैव संज्ञा । न संस्कारशून्यतया संस्काराः
शून्याः संस्कारा एव शून्यता शून्यतैव संस्काराः । न विज्ञानशून्य-
तया विज्ञानं शून्यं । विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानं ।

न चक्षुः शून्यतया चक्षुः शून्यं चक्षुरेव शून्यता शून्यतैव चक्षुः ।
न श्रोत्रं शून्यतया श्रोत्रं शून्यं श्रोत्रमेव शून्यता शून्यतैव श्रोत्रं ।
न घ्राणशून्यतया घ्राणं शून्यं घ्राणमेव शून्यता शून्यतैव घ्राणं ।
न जिह्वाशून्यतया जिह्वाशून्या जिह्वैव शून्यता शून्यतैव जिह्वा ।
न कायशून्यतया कायः शून्यः कायएव शून्यता शून्यतैव कायः ।
न मनः शून्यतया मनः शून्यं मनएव शून्यता शून्यतैव मनः ।

न रूपशून्यतयारूपं शून्यं रूपमेव शून्यता शून्यतैव रूपं । न
शब्दशून्यतया शब्दः शून्यः शब्दएव शून्यता शून्यतैव शब्दः । न
गन्धशून्यतया गन्धः शून्यः गन्धएव शून्यता शून्यतैव गन्धः । न
रसशून्यतया रसः शून्यः रसएव शून्यता शून्यतैव रसः । न स्पर्श-
शून्यतया स्पर्शः शून्यः स्पर्शएव शून्यता शून्यतैव स्पर्शः । न धर्मशू-
न्यतया धर्माः शून्याः धर्माएव शून्यता शून्यतैव धर्माः ।

न चक्षुर्विज्ञानशून्यतया चक्षुर्विज्ञानं शून्यं चक्षुर्विज्ञानमेव
शून्यता शून्यतैव चक्षुर्विज्ञानं । न श्रोत्रविज्ञानशून्यतया श्रोत्र-
विज्ञानं शून्यं श्रोत्रविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव श्रोत्रविज्ञानं । न
घ्राणविज्ञानशून्यतया घ्राणविज्ञानं शून्यं घ्राणविज्ञानमेव शून्यता
शून्यतैव घ्राणविज्ञानं । न जिह्वाविज्ञानशून्यतया जिह्वाविज्ञानं
शून्यं जिह्वाविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव जिह्वाविज्ञानं । न काय-
विज्ञानशून्यतया कायविज्ञानं शून्यं कायविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव
कायविज्ञानं । न मनोविज्ञानशून्यतया मनोविज्ञानं शून्यं मनो-
विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव मनोविज्ञानं ।

न चक्षुः संस्पर्शशून्यतया चक्षुः संस्पर्शः शून्यः चक्षुः संस्पर्शएव
शून्यता शून्यतैव चक्षुः संस्पर्शः । न श्रोत्रसंस्पर्शशून्यतया श्रोत्रसंस्पर्शः
शून्यः श्रोत्रसंस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव श्रोत्रसंस्पर्शः । न घ्राणसंस्पर्श-
शून्यतया घ्राणसंस्पर्शः शून्यः घ्राणसंस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव
घ्राणसंस्पर्शः । न जिह्वासंस्पर्श शून्यतया जिह्वासंस्पर्शः शून्यः जिह्वा-
संस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव जिह्वासंस्पर्शः । न कायसंस्पर्शशून्यतया
कायसंस्पर्शः शून्यः कायसंस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव कायसंस्पर्शः ।

न मनः संस्पर्शशून्यतया मनः संस्पर्शः शून्यः मनः संस्पर्श एव शून्यता शून्यतैव मनः संस्पर्शः ।

न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या ओत्र-संस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या घ्राण-संस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना ।

न पृथिवीधातुशून्यतया पृथिवीधातुः शून्यः पृथिवीधातुरेव शून्यता शून्यतैव पृथिवीधातुः । नाऽऽधातुशून्यतयाऽऽधातुः शून्यः अऽधातुरेव शून्यता शून्यतैवाऽधातुः । न तेजोधातुशून्यतया तेजो-धातुः शून्यः तेजोधातुरेव शून्यता शून्यतैव तेजोधातुः । न वायु-धातुशून्यतया वायुधातुः शून्यः वायुधातुरेव शून्यता शून्यतैव वायु-धातुः । नाकाशधातुशून्यतया आकाशधातुः शून्यः आकाशधातुरेव शून्यता शून्यतैवाकाशधातुः । न विज्ञानधातुशून्यतया विज्ञानधातुः शून्यः विज्ञानधातुरेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानधातुः ।

नाऽविद्याशून्यतयाऽविद्याशून्याऽविद्यैव शून्यता शून्यतैवाविद्या । न संस्कारशून्यतया संस्काराः शून्याः संस्कारा एव शून्यता शून्यतैव संस्काराः । न विज्ञानशून्यतया विज्ञानं शून्यं विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानं । न नामरूपशून्यतया नामरूपं शून्यं नामरूपमेव शून्यता शून्यतैव नामरूपं । न षडायतनशून्यतया षडायतनं शून्यं षडायतनमेव शून्यता शून्यतैव षडायतनं । न स्पर्शशून्यतया स्पर्शः शून्यं स्पर्श एव शून्यता शून्यतैवस्पर्शः । न तृष्णाशून्यतया तृष्णाशून्या तृष्णैव शून्यता शून्यतैव तृष्णा । नोपादानशून्यतया उपादानं शून्यं उपादानमेव शून्यता शून्यतैवोपादानं । न वेदनाशून्यतया वेदना-शून्यावेदनैव शून्यता शून्यतैव वेदना । न भवशून्यतया भवः शून्यः भव एव शून्यता शून्यतैव भवः । न जातिशून्यतया जातिः शून्या जातिरेव शून्यता शून्यतैव जातिः । न जरामरणशून्यतया जरा-मरणं शून्यं जरामरणमेव शून्यता शून्यतैव जरामरणं ।

न दानपारमिताशून्यतया दानपारमिताशून्या दानपारमितैव शून्यता शून्यतैव दानपारमिता । न शीलपारमिता शून्यतया शील-पारमिताशून्या शीलपारमितैव शून्यता शून्यतैव शीलपारमिता । न चान्तिपारमिताशून्यतया चान्तिपारमिताशून्या चान्तिपारमितैव शून्यता शून्यतैव चान्तिपारमिता । न वीर्यपारमिताशून्यतया वीर्यपारमिताशून्या वीर्यपारमितैव शून्यता शून्यतैव वीर्यपारमिता । न ध्यानपारमिताशून्यतया ध्यानपारमिताशून्या ध्यानपारमितैव शून्यता शून्यतैव ध्यानपारमिता । न प्रज्ञापारमिताशून्यतया प्रज्ञा-पारमिताशून्या प्रज्ञापारमितैव शून्यता शून्यतैव प्रज्ञापारमिता ।

नाध्यात्मशून्यताशून्यतया अध्यात्मशून्यताशून्या अध्यात्मशून्यतैव
 शून्यता शून्यतैवाध्यात्मशून्यता । न बहिर्द्विशून्यताशून्यतया बहिर्द्वि-
 शून्यताशून्या बहिर्द्विशून्यतैव शून्यता शून्यतैव बहिर्द्विशून्यता ।
 नाध्यात्म बहिर्द्विशून्यताशून्यतया ऽध्यात्म बहिर्द्विशून्यताशून्या
 ऽध्यात्म बहिर्द्विशून्यतैव शून्यता शून्यतैवाध्यात्म बहिर्द्विशून्यता । न
 शून्यताशून्यताशून्यतया शून्यताशून्यताशून्या शून्यता शून्यतैव शून्यता
 शून्यतैव शून्यताशून्यता । न महाशून्यताशून्यतया महाशून्यताशून्या
 महाशून्यतैव शून्यता शून्यतैव महाशून्यता । न परमार्थशून्यता-
 शून्यतया परमार्थशून्यताशून्या परमार्थशून्यतैव शून्यता शून्यतैव
 परमार्थशून्यता । न संस्कृतशून्यताशून्यतया संस्कृतशून्यताशून्या
 संस्कृतशून्यतैव शून्यता शून्यतैव संस्कृतशून्यता । नाऽसंस्कृतशून्यता-
 शून्यतया ऽसंस्कृतशून्यताशून्या असंस्कृतशून्यतैव शून्यता शून्यतैवा-
 संस्कृतशून्यता । नाऽत्यन्तशून्यताशून्यतया ऽत्यन्तशून्यताशून्या अत्यन्त-
 शून्यतैव शून्यता शून्यतैवात्यन्तशून्यता । नानवरागशून्यताशून्यतया
 ऽनवरागशून्यताशून्या ऽनवरागशून्यतैव शून्यता शून्यतैवानवरागशू-
 न्यता । नाऽनवकारशून्यताशून्यतया ऽनवकारशून्यताशून्या अनव-
 कारशून्यतैव शून्यता शून्यतैवानवकारशून्यता । न प्रकृतिशून्यताशू-
 न्यतया प्रकृतिशून्यताशून्या प्रकृतिशून्यतैव शून्यता शून्यतैव प्रकृति-
 शून्यता । न सर्वधर्मशून्यताशून्यतया सर्वधर्मशून्यताशून्या सर्व-
 धर्मशून्यतैव शून्यता शून्यतैव सर्वधर्मशून्यता । न खलचणशून्यता-
 शून्यतया खलचणशून्यताशून्या खलचणशून्यतैव शून्यता शून्यतैव
 खलचणशून्यता । नाऽनुपलम्भशून्यताशून्यतया ऽनुपलम्भशून्यताशून्या

अनुपलम्भशून्यतैव शून्यता शून्यतैवानुपलम्भशून्यता । नाऽभावशून्य-
 ताशून्यतया ऽभावशून्यताशून्या अभावशून्यतैव शून्यता शून्यतैवा-
 भावशून्यता । न स्वभावशून्यताशून्यतया स्वभावशून्यताशून्या स्वभाव-
 शून्यतैव शून्यता शून्यतैव स्वभावशून्यता । नाभावस्वभावशून्यता
 शून्यतया ऽभावस्वभावशून्यताशून्या अभावस्वभावशून्यतैव शून्यता
 शून्यतैवाभावस्वभावशून्यता ।

न स्रत्युपस्थानानिशून्यतया स्रत्युपस्थानानि शून्यानि स्रत्युप-
 स्थानान्येव शून्यता शून्यतैव स्रत्युपस्थानानि । न सम्यक्प्रहाणानि
 शून्यतया सम्यक्प्रहाणानि शून्यानि सम्यक्प्रहाणान्येव शून्यता शून्यतैव
 सम्यक्प्रहाणानि । नर्द्धिपादाशून्यतया ऋद्धिपादाः शून्याः ऋद्धि-
 पादाएव शून्यता शून्यतैवर्द्धिपादाः । नेन्द्रियशून्यतया इन्द्रियाणि
 शून्यानि इन्द्रियाण्येव शून्यता शून्यतैवेन्द्रियाणि । न बलानि शून्य-
 तया बलानि शून्यानि बलान्येव शून्यता शून्यतैव बलानि । न
 बोध्यङ्गानि शून्यतया बोध्यङ्गानि शून्यानि बोध्यङ्गान्येव शून्यता
 शून्यतैव बोध्यङ्गानि । नार्थ्याष्टाङ्गामार्गाशून्यतया आर्थ्याष्टाङ्गामार्गः
 शून्यः आर्थ्याष्टाङ्गामार्ग एव शून्यता शून्यतैवार्थ्याष्टाङ्गामार्गः । नार्थ्य-
 सत्यानि शून्यतया आर्थ्यसत्यानि शून्यानि आर्थ्यसत्यान्येव शून्यता
 शून्यतैवार्थ्यसत्यानि । न ध्यानशून्यतया ध्यानानि शून्यानि ध्यानान्येव
 शून्यता शून्यतैव ध्यानानि । नाऽप्रमाणशून्यतया ऽप्रमाणानि शून्यानि
 अप्रमाणान्येव शून्यता शून्यतैवाप्रमाणानि । नाहूयसमापत्तिशून्यतया
 आहूयसमापत्तयः शून्याः आहूयसमापत्तय एव शून्यता शून्यतैवा-
 हूयसमापत्तयः । न विमोचशून्यतया विमोचाः शून्याः विमोचा

एव शून्यता शून्यतैव विमोक्षाः । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तिशून्यतया
 ऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः शून्याः अनुपूर्वविहारसमापत्तय एव
 शून्यता शून्यतैवानुपूर्वविहारसमापत्तयः । न शून्यतानिमित्ता ऽप्रणि-
 हितविमोक्षमुखशून्यतया शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि
 शून्यानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्येव शून्यताशून्य-
 तैव शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । नाऽभिज्ञाशून्यतया
 ऽभिज्ञाः शून्याः अभिज्ञाएव शून्यताशून्यतैवाभिज्ञाः । न समा-
 धिशून्यतया समाधयः शून्याः समाधयएव शून्यताशून्यतैव समा-
 धयः । न धारणीमुखशून्यतया धारणीमुखानि शून्यानि धारणी-
 मुखान्येव शून्यता शून्यतैव धारणीमुखानि । न तथागतबलशून्यतया
 तथागतबलानि शून्यानि तथागतबलान्येव शून्यता शून्यतैव तथा-
 गतबलानि । न वैशारद्यशून्यतया वैशारद्यानि शून्यानि वैशारद्या-
 न्येव शून्यता शून्यतैव वैशारद्यानि । न प्रतिसम्बिद्धशून्यतया प्रति-
 सम्बिदः शून्याः प्रतिसम्बिदएव शून्यता शून्यतैव प्रतिसम्बिदः । न
 महामैत्रीशून्यतया महामैत्रीशून्या महामैत्र्यैव शून्यता शून्यतैव
 महामैत्री । न महाकरुणाशून्यतया महाकरुणाशून्या महाकरुणैव
 शून्यता शून्यतैव महाकरुणा । नावेणिकबुद्धधर्माशून्यतया आवेणिक
 बुद्धधर्माः शून्याः आवेणिकबुद्धधर्माएव शून्यता शून्यतैवावेणिक-
 बुद्धधर्माः । इयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता ।

इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरन्
 उपायकौशलं । येनोपायकौशलेन समन्नागतो बोधिसत्त्वोमहासत्त्व
 इदं निर्देष्टुं श्रुत्वा नोत्तस्यति न संवस्यति न संत्रासमापद्यते ।

सुभूतिराह । कतमानि भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 कल्याणमित्राणि । यैः कल्याणमित्रैः परिगृहीतो बोधिसत्त्वोमहा-
 सत्त्वः इदं प्रज्ञापारमितानिर्देष्टुं श्रुत्वा नोत्तस्यति न संवस्यति
 न संत्रासमापद्यते । भगवानाह । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मैरूपमनित्यमिति धर्म्मं देशयति तच्चानु-
 पलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्ध-
 भूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । *योऽस्मैवेदनाऽनि-
 त्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च
 न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाका-
 रज्ञतायाः । योऽस्मैसंज्ञाऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
 योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
 वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मैसंस्कारा अनित्या
 इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न
 आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकार-
 ज्ञतायाः । योऽस्मै विज्ञानमनित्यमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
 योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
 वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै

* पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं । इति
 वाक्यभागः अत्रास्ति एवं परत्रापि योऽस्मै इत्यस्मात् प्रागस्तौति ग्रन्थस्य
 रचनायाः रीत्या अनुमीयते । आदर्शपुस्तके तु नास्ति ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै प्रतीत्यसमुत्पादोऽनभिसंस्कार इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै प्रतीत्यसमुत्पादोऽविविक्त इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै दानपारमिताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शीलपारमिताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चान्तिपारमिताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै वीर्य्यपारमिताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।

Padumawati, Fasc. 1-4 @ 2/	Rs. 8	0
Pañcīṣṭa Parvan, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	14
Prākṛīta-Pāṅgalam, Fasc. 1-7 @ /6/ each	...	14
Prithivirāj Rāsa, (Text) Part II, Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	12
Ditto (English) Part II, Fasc. 1	...	18
Prākṛīta Lakṣaṇam, (Text) Fasc. 1	...	0
Parācāra Smṛti, (Text) Vol. I, Fasc. 1-8 Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	8
Parācāra, Institutes of (English)	...	12
Prabandhacintāmaṇi (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	4
*Sāma Vēda Saṁhitā, (Text) Vols. I, Fasc. 5-10; II, 1-6; III, 1-7; IV, 1-6; V, 1-8, @ /6/ each Fasc.	...	6
Sāṅkhyā Sūtra Vṛtti, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	4
Śraddha Kriyā Kaumndi, Fasc. 1-6	...	4
Sūcṛīta Saṁhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ /12/	...	12
*Taittereya Saṁhitā, (Text) Fasc. 14-45 @ /6/ each	...	0
Tāndya Brāhmaṇa, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	...	2
Trantra Vartika (English) Fasc. 1-3 @ /12/	...	4
Tattva Cintāmaṇi, (Text) Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 2-10, Vol. III, Fasc. 1-2, Vol. IV, Fasc. 1, Vol. V, Fasc. 1-5, Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ /6/ each	...	4
Tattvarthadhigama Sūtram, Fasc. 1-2	...	12
Trikāṇḍa-Māṇḍanām, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/	...	2
Upamīta-bhava-prapañca-kathā (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each	...	10
Uvāsagadasāo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ /12/	...	8
Vallala Carita, Fasc. 1	...	6
Varāha Purāna, (Text) Fasc. 1-14 @ /6/ each	...	4
Vara Kriyā Kaumudi, Fasc. 1-6 @ /6/	...	4
*Vāyu Purāna, (Text) Vol. I, Fasc. 2-6; Vol. II, Fasc. 1-7, @ /6/ each	...	8
Widhano Parigata, Fasc. 1-6	...	4
Viṣṇu Smṛti, (Text) Fasc. 1-2 @ /6/ each	...	12
Vivādaratnākara, (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each	...	10
Vṛhannārādiya Purāna, (Text) Fasc. 2-6 @ /6/	...	14
Vṛhat Svayambhū Purāna, Fasc. 1-6	...	4
<i>Tibetan Series.</i>		
Pag-Sam Thi S'iā, Fasc. 1-4 @ 1/ each	...	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/ each	...	14
Etogs brjod dpag hkhri S'iā (Tib. & Sans.) Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5 @ 1/ each	...	0
<i>Arabic and Persian Series.</i>		
*Alamgirnamah, with Index, (Text) Fasc. 1-13 @ /6/ each	...	14
Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-3 @ /12/	...	4
Āin-i-Akbari, (Text) Fasc. 1-22 @ 1/ each	...	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, @ 1/12/ each	...	12
Akbarnamah, with Index, (Text) Fasc. 1-37 @ 1/ each	...	0
Ditto English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ 1/ each	...	9
Arabic Bibliography, by Dr. A. Sprenger	...	6
Bādshāhnāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	...	2
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2	...	0
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal. Fasc. 1-3 @ 1/ each	...	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc. 1-21 @ 1/ each	...	0
Farhang-i-Rashdi, (Text) Fasc. 1-14 @ 1/ each	...	0
Fihrist-i-Tūsi, or, Tūsy's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. 1-4 @ /12/ each	...	0
Futūh-ush-Shām of Wāqidi, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	6
Ditto of Āzādi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	8
Haft Asmān, History of the Persian Masnawi, (Text) Fasc. 1	...	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	8
Iqbāl-nāmah-i-Jahāngiri, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	...	2
Iṣābah, with Supplement, (Text) 51 Fasc. @ /12/ each	...	4
Maājir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ /6/ each	...	2
Maghāzi of Wāqidi, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	14

Muntakhabu-t-Tawārikh, (Text) Fasc. 1-15 @ /6 each ...	Rs. 5	10
Muntakhabu-t-Tawārikh, (English) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 3 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ /12/ each ...	12	0
Muntakhabu-l-Lubāb, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each ...	7	2
Ma'āṣir-i-'Alamgīrī, (Text), Fasc. 1-6 @ /6/ each ...	2	4
Nukhbatu-l-Fikr, (Text) Fasc. 1 ...	0	6
Nizāmī's Khiradnāmah-i-Iskandari, (Text) Fasc. 1-2 @ /12/ each ...	1	8
Riyāzu-s-Salātin, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each ...	1	14
Ditto Ditto (English) Fasc. 1-5 ...	3	12
Tabaqāt-i-Nāṣirī, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each ...	1	14
Ditto (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each ...	10	8
Ditto Index ...	1	0
Tārīkh-i-Firūz Shāhi of Ziyān-d-din Barni (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each ...	2	10
Tārīkh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each ...	2	4
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each ...	3	0
Wis o Rāmin, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each ...	1	14
Zafarnāmah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ /6/ each ...	6	6
Tuzuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 ...	0	12

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1. ASIATIC RESEARCHES. Vols. XIX and XX @ 10/ each ...	20	0
2. PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ /6/ per No.; and from 1870 to date @ /8/ per No. ...		
3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (5), 1847 (12), 1848 (12), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882, (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7) & 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), @ 1/8 per No. to Members and @ 2/ per No. to Non-Members. ...		
<i>N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.</i>		
4. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1888 ...	3	0
A sketch of the Turki language as spoken in Eastern Turkistan, by R. B. Shaw (Extra No., J.A.S.B., 1878) ...	4	0
Theobald's Catalogue of Reptiles in th Museum of the Asiatic Society (Extra No., J.A.S.B., 1868) ...	2	0
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J.A.S.B., 1875) ...	4	0
5. Anis-ul-Musharraḥīn ...	3	0
6. Catalogue of Fossil Vertebrata ...	3	0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal ...	3	8
8. Ināyah, a Commentary on the Hidāyah, Vols. II and IV, @ 16/ each ...	32	0
9. Jawāmlu-l-'ilm ir-riyāzī, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I ...	2	0
10. Khizānatu-l-'ilm ...	4	0
11. Mahābhārata, Vols. III and IV, @ 20/ each ...	40	0
12. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I-III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each ...	18	0
13. Sharaya-ool-Islām ...	4	0
14. Tibetan Dictionary, by Csoma de Köröe ...	10	0
15. Ditto Grammar ...	8	0
16. Kaqmīraçabdāmṛta, Parts I and II @ 1/8/ ...	3	0
17. A descriptive catalogue of the paintings, statues, &c., in the rooms of the Asiatic Society of Bengal, by C. R. Wilson ...	1	0
18. Memoir on maps illustrating the Ancient Geography of Kāsmir, by M. A. Stein, Ph.D., JI. Extra No. 2 of 1899 ...	4	0

Notices of Sanskrit Manuscripts, Fasc. 1-29 @ 1/ each ... 29 0
Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra ... 5 0

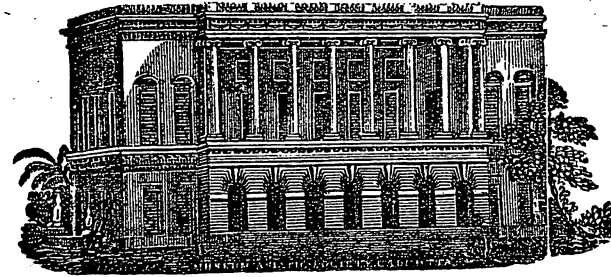
N.B.—All Cheques, Money Orders, &c., must be made payable to the "Treasurer Asiatic Society," only.

12-12-04.

Books are supplied by V.-P.P.

BIBLIOTHECA INDICA: A COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
New Series, No. 1123

शतसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता ।
ÇATASĀHASRIKĀ-PRAJÑĀ-PĀRAMITĀ
A
THEOLOGICAL AND PHILOSOPHICAL DISCOURSE
OF
BUDDHA WITH HIS DISCIPLES
(IN A HUNDRED-THOUSAND STANZAS).

EDITED BY
PRATĀPACANDRA GHOṢĀ.

PART I. FAS. 11.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET,

1905.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MR. BERNARD QUARITCH,

15, PICCADILLY, LONDON, W., AND MR. OTTO

HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

*Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.*

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

	Rs.	
Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each ...	1	8
Advaitachinta Kaustubhe, Fasc. 1-2 ...	0	12
*Agni Purāṇa, (Text) Fasc. 4-14 @ /6/ each ...	4	2
Aitarēya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5 and Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-5 @ /6/ ...	7	8
Aphorisms of Sāṅdilya, (English) Fasc. 1 ...	0	12
Aṣṭasāhasrikā Prajñāpāramitā, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each ...	2	4
Aṅgavāidyaka, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each ...	1	14
Avadāna Kālpalātā, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 2-5; Vol. II, Fasc. 1-5 @ 1/ each ...	9	0
Bāla Bhaṭṭi, Vol. I, Fasc. 1-2 ...	0	12
Baudhayana Śrauta Sūtra, Fasc. 1-3 @ /6/ each ...	1	2
*Bhāmatī, (Text) Fasc. 4-8 @ /6/ each ...	1	14
Bhāṭṭa Dipikā Vol. I, Fasc. 1-5 ...	1	14
Bṛhaddēvatā (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each ...	1	8
Bṛhaddharma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each ...	2	4
Bodhicaryāvatāra of Cāntidevi, Fasc. 1-8 ...	1	2
Catadusani, Fasc. 1-2 ...	0	12
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each ...	8	
Qatapātha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. III, Fasc. 1-6 ...	4	14
Qatasahasrikā-prajñāpāramitā (Text) Part I, Fasc. 1-10 @ /6/ each ...	3	12
*Caturvarga Chintāmani (Text) Vols. II, 1-25; III, Part I, Fasc. 1-18. Part II, Fasc. 1-10 @ /6/ each; Vol IV, Fasc. 1-4 ...	21	6
Qlokavartika, (English) Fasc. 1-4 ...	3	0
*Qrauta Sūtra of Āpaśṭamba, (Text) Fasc. 6-17 @ /6/ each ...	4	8
Ditto Cāṅkhāyana, (Text) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4 @ /6/ each; Vol 4, Fasc. 1 ...	6	0
Qri Bhāshyam, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each ...	1	2
Dan Kriya Kaumudi, Fasc. 1-2 ...	0	12
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol I, Fasc. 1-7... ..	2	10
Kāla Mādhava, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each ...	1	8
Kāla Viveka, Fasc. 1-6 ...	2	4
Kātantra, (Text) Fasc. 1-6 @ /12/ each ...	4	8
Kāthā Śarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each ...	10	8
Kūrma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each ...	3	6
Lalita-Vistara, (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each ...	2	4
Madana Pārijāta, (Text) Fasc. 1-11 @ /6/ each... ..	4	2
Mahā-bhāṣya-pradīpodyōta, (Text) Fasc. 1-9 & Vol. II, Fasc. 1-12 @ /6/ each. Vol. III, Fasc. 1-2 ...	8	10
Manuṭikā Sangraha, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each ...	1	2
Mārkaṇḍēya Purāṇa, (English) Fasc. 1-9 @ /12/ each ...	6	12
*Mīmāṃsā Darṣana, (Text) Fasc. 7-19 @ /6/ each ...	4	14
Nyāyavārtika, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ ...	2	4
*Nirukta, (Text) Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /6/ each ...	3	0
Nityācarapaddhati Fasc. 1-7 (Text) @ /6/ ...	2	10
Nityācarapradīp Fasc. 1-6 ...	2	4
Nyāyabindutikā, (Text) ...	0	10

मरुपरिवर्तः ।

६६१

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै ध्यानपारमिताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै प्रज्ञापारमिताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै दानपारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शीलपारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चान्तिपारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः प्रज्ञापारमितां भावयत्युपलभते तथाच प्रज्ञापारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो ध्यानपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच ध्यानपारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वीर्यपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच वीर्यपारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः चान्तिपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच चान्तिपारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः शीलपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच शीलपारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोदानपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच दानपारमितयामन्यते । एवं हि सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकुशलो वेदितव्यः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलभयोगेन ।

*स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपं बहिर्द्विशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च बहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते ।

* स इत्यनेन पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्व इति पूर्ववाक्यैकदेशः परामृष्टः एवं परत्रापि । आदर्शपुस्तके सर्वत्र स इति निर्देशो दृश्यते । ग, पुस्तके च तथैव लिखितमस्ति ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपमध्यात्मबहिर्द्विशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलभयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलभयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलभयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलभयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलभयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलभयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलभयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

